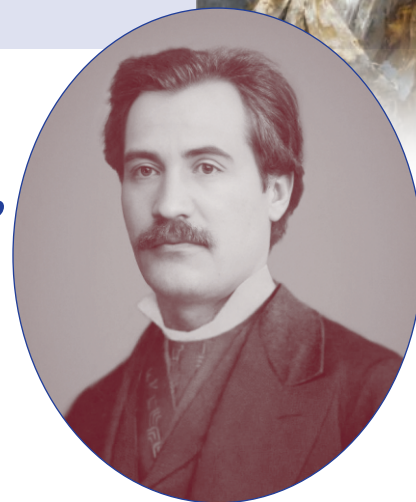

EL a venit pe Pământ să ne aducă Cuvântul Tatălui Său Ceresc. EL a suferit pentru noi, EL a murit pentru noi, EL a înviat pentru noi. EL s-a ridicat la Ceruri dându-ne vestea că mântuirea se va pogori asupra oamenilor...

Hristos a înviat!

Mihai Eminescu
1850-1889

Cronica Timpului

Motto:
„Societatea e mișcare,
statul e stabilitatea!”

**Uniunea Ziaristilor
Profesioniști din România**

Publicație de cultură, atitudine și performanță

Anul XII
nr. 130-131
martie - aprilie
2026

ARISTOCRAT
EVERETT HALL
Luxury lifestyle details

Georgiana ȘTEFĂNESCU

Paginile 16-17

ORACOLUL DIVIN
MANIFESTAREA SUPRANATURALULUI
PRIMUL & ULTIMUL COD SUPREM

Strategii
Dezvoltare
personală
Credință
Succes

Spiritualitate
Înțelepciune
Dragoste
Putere nelimitată

SAMUEL ȘERBAN

**Gala „Excelența în jurnalism”
2026**

Teodora Marin

Paginile 20 și 21

Așa trăit-a Eminescu!...

Nicolae VASILE

Pagina 2

Iorga cugetător

Nicolae MAREȘ

Pagina 3

**Ordinul de protecție:
scutul legal al victimelor
violentei domestice din România (II)**

Avocat Mariana-Daniela BĂDESCU

Paginile 23

**COVER
prezintă cinci artiști**

Vergil COJOCARU - COVER

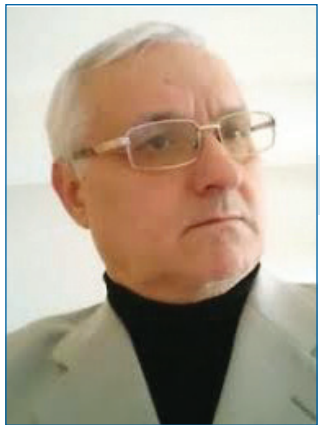
Paginile 11, 12, 13, 14

Deși, prin hotărârea ONU, Ziua Internațională a Femeii se celebrează pe 8 martie al fiecărui an, sărbătorirea mamelor este mult mai veche, ea având rădăcinile în vechea Grece, când în fiecare primăvară aveau loc serbări în onoarea zeiței Rhea, mama tuturor zeilor Olimpului.

Iubite, soții, surori, mame, bunici, meritați să fiți respectate, ocrotite.

Fără voi lumea nu ar exista!

La mulți ani, doamnelor și domnișoarelor. Vă apreciem și vă iubim!

Așa trăit-a Eminescu!...

Nicolae VASILE, editor senior

Eminescu a fost un poet, un artist, un inventator, un istoric, un economist etc., toate acestea părănd, din exterior, că au creat din el un fel de encicloped. Dar nu a fost așa, pentru el fiecare dintre aceste preocupări și-a păstrat o delimitare distinctă.

Adică, el nu discuta despre economie, nu susținea argumente istorice, nu interacționa cu politica, ca poet sau ca sufleor de teatru, ci ca un adevărat specialist în domeniile respective. Nu filozofa precum actualii chibiți din fotbal. Într-un cuvânt, era un om serios și profund în tot ce făcea. Are și o prioritate editorială, fiind primul autor al unui manual de statistică din istoria României, scris atunci când, printre alte activități, predă și această disciplină.

În poezie, era nu un prozodist înrăit, ci mai repede un trăirist, intervenind magistral în disputele cu cei care îl criticau, prin răspunsuri poetice de genul: *“Multe flori sunt, dar puține/ Rod în lume o să poarte,/ Toate bat la poarta vieții,/ Dar se scutur multe moarte.// E ușor a scrie versuri/ Când nimic nu ai a spune,/ Înșirând cuvinte goale/ Ce din coadă au să sune.// Dar când inima-ți frământă/ Doruri vii și patimi multe,/ Ș-a lor glasuri, a ta minte/ Stă pe toate să le-asculte.”* (Criticilor mei)

Nu renunța ușor la convingerile sale nici măcar în fața celor care ar fi trebuit să îi fie apropiați, mă refer la cei de la *Convorbiri literare* și cercul mai larg care se întindea la toată gruparea lui Titu Maiorescu, cu extensii chiar și în anturajul Casei Regale. Acastă situație a creat o stare de tensiune greu de suportat, agravându-i starea de sănătate, culminând cu ceea ce s-a întâmplat în 28 iunie 1883, fapt foarte controversat până în ziua de azi, și anume, internarea sa într-un spital de boli mintale.

Însemnările lui Titu Maiorescu relatează ce s-a întâmplat în acea zi: *“Marți, 28 iunie 1883: Astăzi, marți, la ora 6 dimineața, o carte de vizită de la d-na Slavici, la care locuște Eminescu, cu aceste rânduri*

Portret realizat în tehnica sandart, cu nisip colorat, de artistul plastic Mariana PACHIS

scrise: *“Domnu’ Eminescu a înnebunit. Vă rog faceți ceva să mă scap de el, că e foarte reu”* (...) M-am dus cu el la dr. Șuțu și am pus să se pregătească o camera pentru Eminescu; am luat asupra mea plata pentru aceasta, 300 lei pe lună”. (Cătălin Cioabă, *Mărturii despre Eminescu*, Humanitas, 2022, pag. 372)

“Titu Maiorescu către Gheorghe Eminovici, București, 18 octombrie 1883: *Stimate Domnule, Starea fiului D-stră și amicului nostrum literar M. Eminescu nu s-a îndreptat încă, și așa am hotărât cu toții, cei de aici, să-l trimetem pe cheltuiala noastră la Institutul de alienați din Viena și să-l lăsăm acolo vreme de un an. Dacă nu se va îndrepta până atunci, va fi timpul venit să-l așezăm la Golia sau la Mărcuța, ca un bolnav fără leac. Cu prilejul venirii D-voastre la București, ne-ați declarat că lăsați asupra noastră toată îngrijirea materială și morală pentru nenorocitul D-voastră fiu. Cu toate acestea, m-am crezut dator a vă da de știre despre cele de mai sus. Primiți, vă rog, încredințarea deosebitei mele stime, T.M.”* (Ibidem, pag. 380)

Viața lui Mihai Eminescu nu a fost deloc ușoară. O serie de neajunsuri și lipsuri materiale nu i-au afectat mândria, a făcut tot ce era cu putință să nu le ia în considerație. De altfel, el a înfăptuit adevărate minuni: *a trăit în mizerie fără să se murdărească; a fost mare fără să se laude; a fost sărac fără să se vaite*. Capacitatea lui extraordinară de creație nu a fost dublată și de o abilitate de a face bani. El nu a publicat în timpul vieții decât o singură carte. Apropo de aceasta, ca fost președinte al Camerei de Comerț și Industrie București, nu pot să nu amintesc că nu ar fi putut să apară fără sprijinul lui *Ioan Socec*, președintele de atunci al acestei instituții. Tot el a suportat și anumite costuri de spitalizare ale marelui poet din perioada multiplelor sale internări.

Alternativele creației

*Să vezi ce nu fac alții
și să faci tu, e o onoare,
asta se cheamă inovare,
este sclipire, nu întâmplare,
n-o poate face chiar fiecare,
obosește, dar nu doare.*

*Să observi ce alții fac,
să le aduni
și să le pui cap la cap,
adaugi ce faci tu
și apoi le legi cu sufletul,
aștepți, ...
dacă citește cineva
și îi va plăcea,
proză se va chema.
Este muncă multă,
e sudoare, obosește
și chiar doare.*

*Poezia... este altceva!
Nu poți să scrii,
oricâte vei vedea,
vei observa sau vei sintetiza.
Poezia nu-i un scris,
poezia e un vis.
Ai vrea ceva, nu poți avea,
ai vrea să fii, dar cum, nu știi,
ai vrea să faci, nu ai cu ce
și te trezești, și începi să scrii.
O poezie iese, dacă ai hăr,
dacă nu, strici somnul în zadar.*

*Nu am, nu fac, nimic nu mai pot fi,
la ce folos atunci mai m-aș trezi?...
Să mă trezesc și să mai scriu o poezie
sau dorm somnul lung, pe veșnicie?*

Nicolae VASILE

Aforisme

1. Sunt unii care îl contestă pe Eminescu!... Nicio problemă, nici în Dumnezeu nu cred toți!
2. Mai mare scriitor ajunge cel care are ce spune, dar nu știe să scrie, decât cel care știe să scrie, dar nu are ce spune.
3. Artiștii își protejează muzele precum jurnaliștii sursele.
4. Artiști, nu faceți sex cu muzele!... Puteți pierde o muză bună pentru un sex rău!
5. Dilema artistului, să facă din nevastă muză sau din muză nevastă.
6. Poezia nu-i un scris, poezia e un vis.
7. Artă este forma, iar artistul este calea, prin care Dumnezeu comunică cu oamenii.
8. Creația artistică este sămânța culturii.
9. O imagine face cât o mie de cuvinte, dar și ocupă de o mie de ori mai multă memorie în calculator.
10. Albul este cea mai mare înșelătorie a culorilor! Aceasta, care ne inspiră atâta puritate, nici nu este de fapt o culoare, ci un tulburător amestec al tuturor culorilor. Mai vrea cineva să fie Albă ca zăpada?...

Nicolae VASILE

Iorga cugetător

Nicolae MAREȘ

Latura sapientială actuală a marelui savant

Fie ca gândul de mai sus, exprimat în volumul de Cugetări tipărit în urmă cu 110 ani de cel mai de seamă istoric, literat, cărturar și savant român de la Cantemir până în zilele noastre, să ne călăuzească de-a pururea. Nicolae Iorga a fost considerat încă din timpul vieții drept Dascăl al Neamului Românesc, îndemnându-i cu slove de aur pe contemporanii și pe urmașii săi la acțiune. A propovăduit neîncetat: *Nu scrie și nu fă nimic de care să-ți poată fi rușine însuși.*

În condițiile tulburi de azi, departe de a ne fi limpezită gândirea, când evenimentele și prefacerile ne trag mai degrabă în jos, societatea românească ar avea o mare nevoie, mai mult de cât oricând, de un asemenea patriot, de o minte atât de luminată.

De aici și evocarea și prezentarea ce urmează de la nașterea sa prin prezentarea unora din cugetările de factură tolstoiană ale învățatului nepereche de la Vălenii de Munte.

O nouă lectură a maximelor și aforismelor istoricului ne arată că întocmai ca viața pe care a trăit-o la cea mai înaltă tensiune, acestea nu numai că își păstrează actualitatea, dar au devenit lecții de mare profunzime intelectuală, morală și culturală lăsate moștenire de înfăptuitorul unei opere unice în cultura românească și universală, creație neîntrecută până azi în lume. Am în vedere cele peste 1.000 de cărți și cca 20.000 de studii, articole și recenzii publicate timp de o jumătate de secol.

E vorba de o întreagă bibliotecă, unele din contribuții scrise în câteva limbi, operă pe care savantul a lăsat-o moștenire posterității. Din scrierile sale atât de diversificate, nu exclud ca în viitor să se găsească exegetul, literatul care să extragă numeroase volume de gânduri nemuritoare ale cărturarului român. Dar pentru aceasta, va fi nevoie de o altă viață de om, la fel de prodigioasă și plină de dăruire ca a marelui cărturar. Mai ales că în cei 80 de ani scurși de la trecerea sa în veșnicie un asemenea demers n-a fost făcut, probabil și datorită faptului că încă nu s-a născut înfăptuitorul unui asemenea proiect.

Pentru istorie și pentru contemporani, am ales câteva din zicerile sale, cugetări care nu se află în volumul de „Cugetări”, dar care merită din plin să fie cunoscute și înțelese de „europeniștii” noștri de toate etniile, plătiți atât de mănos de contribuabilul român. Ele aparțin integral cugetătorului de la Vălenii de Munte: *„Suntem un stat de necesitate europeană - a spus Nicolae Iorga. Răzimată pe cetatea carpatică și veghind asupra Gurilor Dunării, străjuind aici în numele și interesul întregii Europe din spatele ei, ba încă și mai departe, se cheamă că România noastră trăiește și vorbește aici nu numai pentru dânsa singură. Statul nostru este deci în atenția estului și vestului, nordului și sudului deopotrivă și în tot timpul; „Statul român deține, cum s-a spus, o pozițiune cheie, iar atenția aceasta a altuia pentru tine poate*

fi grijă și simpatie, poate fi ocrotire, dar poate fi și apetit sau primejdie. Un stat cu o astfel de situație în care te urmează în tot locul vânturile, valurile, dator este cel dintâi să cunoască această situație, să-și dea permanent seama de toate, bune și rele, câte se ascund într-însa. Toți membrii acestui stat și în primul rând pătura lui conducătoare trebuie să-și aibă gândul mereu ațintit la ele; Boala cea mai gravă, care macină societatea românească, este lipsa caracterelor. Independența nu este un dar pe care ni-l face Europa, ci o recunoaștere a drepturilor străbune ale românilor; în conformitate cu sacrificiile lor”; „În vecii vecilor, cât va mai dăinui suflarea românească pe acest pământ, să nu-i ierte Dumnezeu pe netrebnicii și făcătorii de rele”.

Trecând la volumul de Cugetări (327 p.), publicate de noi în format anastatic, amintesc că începuturile scrierilor aforistice ale istoricului, oratorului, bărbatului de stat, savantului și scriitorului român, cuprinse în selecția respectivă, sunt gândurile din volumul apărut în 1911, ieșit de sub teascurile tipografiei sale de la Vălenii de Munte.

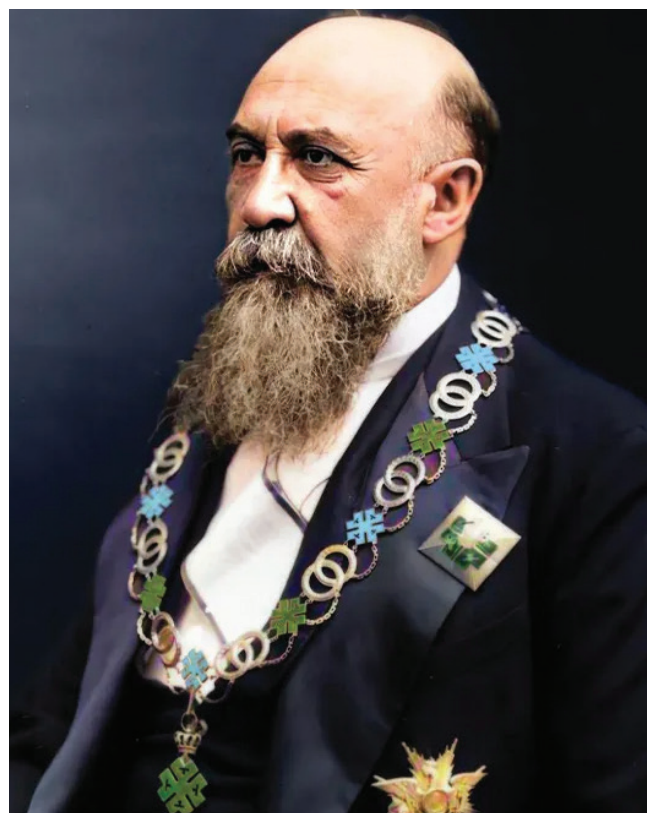
Nicolae Iorga împlinea atunci 30 de ani, cunoscuse multe țări europene și cultura acestora, studiaseră în Franța și în Germania, unde și-a luat doctoratul cu învățați de seamă ai acelor timpuri de a căror prietenie s-a bucurat toată viața[1].

Impresionantă rămâne până în zilele noastre perenitatea maximelor și afirmațiilor tânărului autor. Gânditorul român a considerat totdeauna cugetarea drept - o latură de adevăr care scânteie. Nu întâmplător a plecat în excursul său de la universal, deseori de la Scrierile biblice, pentru a ajunge la realități cotidiene, la îndemnuri concrete, cari - încă ne pot călăuzi-, pe fiecare în parte și mai ales pe cei din fruntea obștii.

Opusul la care ne referim conține idiomuri, esențialități, chintesente verbale unice, proaspete la acea vreme, dar și azi, peste un secol de la apariție, prin faptul că încă mai simțim în ele parfumul unic al sfârșitului de secol al XIX-lea și început de secol al XX-lea, denumit prin extindere și *fin de siècle*.

Culegerea precede apariția pe firmamentul culturii românești a unor artiști precum Arghezi, Blaga sau Brâncuși, iar în politica internă a unui I. I. C. Brătianu sau I. G. Duca, iar în cea externă a lui Take Ionescu ori Nicolae Titulescu.

Prin această scriere de referință, Nicolae Iorga a dat o nouă dimensiune aforisticii românești, urmată fiind la scurt timp de opusul blagian: „Pietre pentru templul meu”, tipărit imediat după Marea Unire, și care s-a bucurat de o receptare mult mai largă. Dând Cezarului ce este al Cezarului, trebuie spus că primatul în promovarea gândirii aforistice la români o are Nicolae Iorga [2]. Maximele sale ne duc cu gândul la paremiologia românească în ansamblul ei, dar și la marii cronicari Grigore Ureche și Miron Costin. De ce nu, la părintele literaturii românești, la Dosoftei și la Cantemir, domnitorul iluminist, sfetnicul lui Petru cel Mare, membru în timpul vieții al Academiei de la Berlin.

Nu întâmplător lui Iorga i s-a spus *Voltaire al românilor*. Găsim în cugetările sale ecouri din creația lui Anton Pan și mai ales ale lui Eminescu. O lucrare comparativă pe această temă ne lipsește.

În gândurile lui Iorga domină relativitatea și simplitatea: *„Viața nu e bună, nici rea, e cea ce este”*. Cât de drept constată Dascălul Neamului că fericirea prea multă nu strică, ci vestejește. Idiomul, vestejit din această expresie ne aduce mai aproape de simțământul uman, de adevărul pe care îl întâlnim în plină stradă în fiecare toamnă.

Constatăm și azi că s-au perpetuat de-a lungul timpului o seamă de societăți în care: pentru cei mulți Dreptatea era o temniță, iar pentru câțiva un templu. Îl citim/recitim pe Nicolae Iorga pentru a afla de la acest pisc al gândirii umane, cât se poate de clar, într-o singură frază, realități ale DNA-ului de azi, care (după cum știm) s-a transformat într-o instituție pusă pe fabricat de cele mai multe ori nedreptăți, nu dreptăți, pentru a fi pe placul unor lideri incuți și mincinoși.

De aceea, Nicolae Iorga nu întâmplător, face numeroase referiri la scrierile biblice: *„Vrei să fi fericit? Ia-ți patul tău și umblă!”* Și, punându-și întrebarea: dacă „Proprietatea e un furt?” răspunde pozitiv, însă referindu-se la proprietatea nespornică, la proprietățile însușite de prinți de mucava, speculându-se „găseline” avocațești ale multor indivizi puși pe căpătuială, ajunși să dezmembreze o țară. Și nu doar scrierile biblice îl inspiră pe cugetător, ci în primul rând realitățile de zi cu zi, cotidianul omniprezent de sub ochii noștri: *„Sunt oameni cari au nevoie de dușmani (politicieni am spune noi azi), cari pentru ura lor se consumă astfel - când nu găsesc dușmani, ei îi creează”*.

Precum în comediile lui Caragiale, scrise cu mai bine de o sută de ani în urmă, într-o cheie și mai scânteietoare receptăm cugetările sale, de parcă ar fi scrise azi.

Nicolae Iorga, cel din 1911, devine pentru anul 2025-2026 un clarvăzător, tranșant afirmând: *„Societățile au nevoie de guvernare, nu de guvern”*.

Îl găsim pe autorul Istoriei Românilor cu ochii ațintiți în patru nu doar spre Palatul Victoria, ci și sus pe deal, la Cotroceni. *„Sunt oameni, cari se hrănesc numai din jignirea altora. Și ei sug sânge”*. /Paralela o facem cu Iohannis cel cu cinci case.

Continuare în numărul următor

al poeziei castru

Nicolae CABEL

...ciudatul scrib, cu taina lui bălaie,
un chivot poartă – aripă de mire...
ca fulger ce doar noaptea îl îndoaie,
luat zălog de stelele-n roire;

apoi în zori, ce vin tot din scripturi,
ca pînze de cuvînt la magice trireme,
apare ea, cea fără de conduri,
cu-a sa tăcere – trandafir din steme...

emoția – mătase aripată,
poem va fi pe umeri solitari
și cu iubirea, simplu înstelată,

vom fi în dor tăcuții telegari,
ce înhămați memoriei sublime,
noi vom păstra **doar basmele** cu... știme...

25.07.25

...ai gîndul viu – o lucitoare lamă;
pumnal duios ori sabie-nțeleaptă,
cînd la fîntîna-dor tu da-vei aspră vamă
celui ce-n vise simple te așteaptă...

dorința veche-și caută un pîntec,
sprîncenele se scutur de lumină,
cît fruntea se mai reazemă de-un cîntec
și sufletul se scutură de tină;

ți-a poposit pe buze azi poemul,
cu pana lui din gîndul-călimară
și spiritul, tot inspirat, boemul

înspre iubire te mai cheamă iară...
iar tu ca hărăzit camee,
trăi-vei pur **sentința de femeie**...

21.07.25

...privirea ta în sine-i o vestală...
îți îmbăiază trupul din oglindă...
te lasă-ncet doar în lumină, goală,
chiar unduirea cărnii să-ți aprindă...

tu vei rămîne în etern femeie,
în chiar suișul vremii nendurat
și-n galerii de artă – epopee,
cu timpul însuși vinovat bărbat;

retina lui ce-i astăzi și a mea
te-a-nchis în straturi-nalte-adorare
și cu palpitul fulgilor de nea

te va trimite mîine-n neuitare...
în cuib de somn și feerie trează,
lăstunul tău pe mine mă veghează

09.07.25

...ai suflet viu...sub cruce de lumină,
palpit de carne – larmă de frumos;
și chiar candoare, fără a sorții vină
și sînge cald în zbuciumat prinos...

în lanț silabe – așteptat soție...
surîsul tău se reazemă pe-un nume
iar taina lui mi se cuvine mie,
spre-a evada prin umbră-n altă lume...

m-așteapt' acolo lampa de zăpadă,
cu proaspătă răbdare îngerie;
voi arunca nesiguranța-nadă

spre-a fi, nestins prin veacuri, mărturie,
cum eu și tu, în postulat ferice
vom asculta ce inima ne-o zice...

06.07.25

...un vis cu fast, o vîrstă grav trăită...
pe-a nopții trepte, tu în ritual
te amăgea cometa iezuită
și refuzai servilul carnaval;

femeie, știu, rămîne-vei ce ești
frumoasă-n suflet, zilnic o naiadă,
de taină trup chemărilor lumești
avînd iubirea fermecat cascadă...

lăsați și serii un **izvor ca mire**,
spre a-nțelege ce-i o-mperechere
și-un gînd cu altul se-mpletesc subțire,

s-aduc' în inimi pămîntean putere...
și-n valul de cuvinte logodit
pe fruntea ta...prin dor m-am primenit...

10.07.25

...talaz fidel de sentimente-gînd
ce azi topește însași vremea veche
și trece ca-n poveste lunecînd
spre zorii cu cireșe la ureche,

în cari apar solemn făgăduială,
cu frăgezimi de fulger ce se naște
și cu uimirea...azi vestală goală,
frumos descînt...îl venerăm prin moaște;

vibrarea-i crește calm hrînind poemul
și dorul nou – o cuvioasă stelă
spre-a însoți trăirea din supremul

fior trimis de-o dragoste rebelă,
cu roza ei în plete de lumină,
ce **doar iubire știe**...și declină...

18.07.25

...ospăț de amintiri doar în oglinzi
în zori și-n seară...toamna, mai ales;
din suflet-epopee, știu, desprinzi
ciorchinii grei de rouă, tot mai des...

pe frunte-acum ai muguri de uimire,
pe pleoape-ngîină din exil un dor;
sintaxa-fulger a păstrat, din fire
pe-acel ce-n visul tău e călător,

cu biciul tandru – risul ce slujește
în liturghia cu cerești vocale
și depărtarea – anonimul clește

ce lasă vie ambra din pocale...
e sărbătoare și ofrandă-n sine
chiar crucea ta cu-nsingurat lumine...

12.07.25

...plecarea asta nu-i pentru o zi...
durata ei invocă veșnicia...
atîta timp femeie cît vei fi,
iubirea ta înnobila-va glia...

vor răsări acolo macii, grîul
și greierii ce îmbrăca-vor seara
în armonii învăluind pîrîul,
doar spre Zenit tu vei urma cărarea,

în chiar **suișul vremii rituale**,
cu cartea-nțelepciunii căpătîi
și-n legea armoniilor astrale

ce le-ai primit prin țipătul dintîi...
cînd ți-a fost dat să fii o primăvară,
ca imnul îndrăgirii să nu piară...

13.07.25

...ne vom trezi alătura de zei,
pe un tărîm ce fericire n-are;
ducem cu noi doar timpuri de plebei
și risul tău ca fericit-cărare...

tu însăși ești o nempăcată lume
în cercul de iubire fără borne,
cu valuri înspumate – simple nume
și fulgere-mpletite prin licorne...

cu inima tu navighezi ferice,
pe-un ram de cînt ce-n suflete respiră;
cînd nemurirea-ți este blînd complice;

în fața ta și stelele se miră...
iar eu, vrăjit de-al serii murmurat,
am înțeles...**că timpul a plecat**...

07.07.25

...nu va pleca din tine niciodată,
iubirea mea, acum cu părul nins...
și-n zorii-vis, cu umbra aplecată
vei primeni tăcerea dinadins...

rămîne-vei fidelă, mîndră zîină,
pe trestii înțelepte grav surîs,
cînd soare-ploaie tandru se îngîină,
supuse-n veci **prin visul-paradis**;

arde-n oglindă prețios uitarea
și-un anotimp ce tu l-ai fost născut;
în el, încet, croit-ai cert cărarea

spre a purta al vremii noastre scut,
căt-re-o idee de speranță goală
ce s-aciuase dorului...în poală...

17.07.25

...frumoasă-i, Doamnă, chiar **și toamna vieții**,
cu nostalgii în suveran descînt,
cînd ies lăstari și se ridic puieții,
ca roadă grea dintr-un astral cuvînt...

cu inima ce-și face sieși daruri mute,
din chiar silabe aspre fără dor;
prin ele vremea, știu, ascute
aripa spre iubire tuturor;

și-n exprimarea pură ori stîngace,
pe liziera-taină-sentiment,
un anotimp ascunsu-s-a-n găoace,

cu aura de martor penitent
al harului ce ne păstrează visul,
spre a-nfrunta ne-timpul și abisul...

31.07.25

...era un om...croise-un singur dor,
în taina lui din singurări albastre,
prin chiar suiș de vise călător
și anonim în fără viață castru...

mai căuta el seri cu rîndunele,
ce anunțau, prin zborul jos, chiar ploaia,
ce aducea prin stropii puri-caiele
și primeneau cu proștețimi odaia...

aveau și ele cuib pe un perete,
sub streășina – o amintire veche
ce poartă azi doar spasmul cu regrete,

din vara cu cireșe la ureche...
a cunoscut el vremea-cărăuș
pe infinitul clipei lunecuș...

15.07.25

Cititorule, cuvintele albastre cu litere îngroșate (bold italic)
reprezintă titlul poemului

Scrisoare către un prieten

care s-a ridicat prea devreme la ceruri

Poate părea pueril, asemeni scrisorilor către Moș Crăciun, dar simt nevoia ca, acum, la despărțirea fizică de Moș MARTIN, să-i îndulcesc trecerea spre odihna veșnică...

Dragă Viorele, dragă confrate,

Te rog ca în continuare, de acolo, de sus, unde vei ajunge, să fii cu ochii pe noi, așa cum și noi vom fi în continuare cu gândul și fapta alături de tine.

Cu ochii triști de acum, când sufletul tău vesel se ridică, iar trupul tău obosit de suferință coboară în liniștea pământului (tu știi cel mai bine de glumă!), îți oferim o ultimă ședință de cenaclu în care umorul tău molipsitor, pe care l-ai propagat cu seriozitate la toate întâlnirile și în toate scrierile, va dăinui.

Probabil că vei fi încântat, ca acolo, să te afli în compania celor mai valoroși epigamiști care s-au ridicat înaintea ta și pe care i-ai pomenit cu respect de atâtea ori...

Îți sunt recunoscător pentru că întâlnirea cu tine, la AGIR, mi-a deschis o cale de a-mi dezvolta germenii de umor; ai fost ca un învățător la atelierul de ajustare a catrenelor, un prieten pentru care mă rog la Dumnezeu să te odihnească în pace!

Închei cu o replică la epigrama ta:

*Demult fiind pe șefu' supărat
Că multe din invenții mi-a furat
Și-aflând că proiectează un fecior
M-am implicat și eu coautor.*

Replică lui V.M.

*De mult fiind cu șefu'-asociat
Și multe lucruri am realizat,
Aflând că "pune" de-o antologie
M-am "pus" și eu coautor... să fie!*

Ioan GANEA-CHRISTU

In memoriam

A fost unul dintre pilonii culturali ai AGIR, într-o perioadă când cultura a avut de suferit la nivel național. Fiind inginer din domeniul recipientilor sub presiune, a simțit în compensare nevoia relaxării și a făcut-o prin poezie și epigramă. Astfel, a devenit un epigramist, figură activă în lumea umorului literar și a epigramei, dar și un coordonator care a dus mai departe tradiția acestui gen satiric.

A fost cunoscut pentru umorul său tăios, ironia fină și creativitatea în versuri scurte. În paralel cu activitatea literară, are pregătire inginerescă, implicându-se în grupuri de epigamiști „tech-humoriști”, precum Cercul epigamiștilor ingineri din AGIR.

A fost fondator și director al revistei *Lumea Epigramei*, o publicație dedicată genului epigramatic și umorului literar, apărută din 2011 și încă în activitate. A fost implicat, de asemenea, în dirijarea revistei EPIGRAMA, publicație-pilon a Uniunii Epigamiștilor din România, în diverse perioade ale evoluției a acesteia și a coordonat Cercul epigamiștilor ingineri „ING-Epigramă” în cadrul AGIR.

Viorel MARTIN a scris și publicat mai multe volume de epigrame și poezii umoristice, printre care: *Epigrame și poezii umoristice* (2010); *Ar fi de răs, dacă n-ar fi de plâns* (2016) – un volum apreciat pentru ironia contextuală și spirit critic social/politic; *La 65 de ani* (2018); *Un inginer în lumea epigramei* (2018); *Un inginer cu umor* (2020). A contribuit și la antologii și dicționare tematic de epigramă.

A jucat un rol important în promovarea epigramei ca fenomen cultural, prin reviste, festivaluri și colaborări cu alte publicații literare din România. La evenimente literare (de exemplu festivaluri de epigramă), el figurează de multe ori ca organizator, coordonator sau vorbitor principal, atrăgând atenția asupra umorului ca formă literară relevantă și continuă.

Epigramele lui sunt descrise ca îndrăznețe și ironice, deseori cu aluzii politice sau sociale, dar și cu sensibilitate vizuală atunci când sunt adiacente caricaturii și artei grafice; publicul le recunoaște pentru inteligența lor subtilă și forța de observație.

Scrierile sale se caracterizează printr-o construcție clasică: catren bine ritmat, poantă limpede; Temele predilecte sunt: politica, moravurile sociale, lumea literară, vanitatea umană având un ton ironic, rar malițios, mai degrabă inteligent decât agresiv; La final, poanta nu țipă, ci zâmbește cu colțul gurii.

Viorel MARTIN se așază în galeria epigamiștilor români ca un artizan al fineții tăioase,

mai degrabă chirurg decât duelant. Ca să-l vedem limpede, merită pus față în față cu câteva repere ale genului.

În raport cu Păstorel TEODOREANU, care miza pe exuberanță, pe savoare bahică și pe un hedonism ironic, epigrama lui fiind ca un pahar ridicat zgomotos, Viorel MARTIN doar ridică o sprânceană. Ironia lui e sobră, mai puțin gastronomică și mai mult etică. Unde Păstorel râde, Martin constată.

În raport cu Cincinat PAVELESCU, care a fost aristocratul epigramei, cu o eleganță ușor teatrală, uneori galantă, Viorel MARTIN este moderat în sarcasm. Nu caută salonul, ci realul imediat. Nu împodobește, ci decupează. Finalul lui e sec, exact, aproape contabil, dar cu efect de explozie întârziată.

În raport cu Grigore MOISIL, care practica epigrama ca paradox logic, cu umor de matematician, Viorel MARTIN este mai puțin abstract și mai moralist. El nu joacă doar cu idei, ci cu caractere. Epigrama lui judecă lumea, nu doar o răstoarnă.

În raport cu Constantin TĂNASE la care epigrama devenea pamflet, atac frontal, uneori zgomotos, Viorel MARTIN preferă lovitura mică și sigură. Nu urlă, nu moralizează explicit, dar lasă cititorul cu senzația că tocmai a fost pus în fața unei oglinzi incomode.

Marca Viorel MARTIN înseamnă: limbaj clar, fără floricele, poantă construită, logic, nu decorativ, ironie rece, lucidă, interes constant pentru ipocrizie, vanitate, prostie cultivată, epigrama ca sentință, nu ca artificiu. Dacă epigrama românească ar fi un oraș, Păstorel ar fi cafeneaua, Cincinat teatrul, Moisil laboratorul, iar Viorel MARTIN ar fi tribunalul mic, de cartier, unde adevărul se spune în patru versuri și nu există recurs.

În afara de toate acestea, Viorel MARTIN a fost un mare patriot și nimic nu îl definește mai clar decât poezia „Cu neamul meu”

Dumnezeu să îl odihnească!

Nicolae VASILE

Cu neamul meu

*Eu sunt român și țin cu neamul meu
ca și americanul cu al lui;
De când sunt mic mă-nchin la
Dumnezeu
și am fereastra plină cu gutui.*

*Bătrânii mei pământul l-au muncit,
cu plugul și cu mâini bătătorite;
Pe dealuri urcă veacul liniștit
și veșnicia bate din copite.*

*De multe ori mi-a fost în viață greu,
m-au năpădit necazul și durerea,
dar Eminescu m-a-nsoțit mereu
și lui Brâncuși i-am ascultat tăcerea.*

*În pomii mei sunt păsări cântătoare,
sunt botezat în Dunăre și Mare,
și plâng la-nmormântări, și joc la nunți;
Cu dacii mei sunt aninat de munți.*

*Și Dumnezeu mi-a ajutat mereu,
că sunt român și țin cu neamul meu.*

Viorel MARTIN

Motto: „Singurul care gustă cu adevărat frumusețile teatrului e publicul. Niciodată, o piesă bună cu actori mediocri. O piesă capabilă n-a căzut din cauza spectatorilor. Poate, din cauza interpreților sau mai rar, a criticilor. Visul permanent al actorului este succesul în pofida oricăror înfrângeri”
(Camil Petrescu)

„Scara fără sfârșit” sau dulcea pasăre a incertitudinii

de Nicolae VASILE

- o nouă premieră la aniversarea Teatrului Românesc - 30 ianuarie 2026

Dr. Armand STERIADI
- critic de artă -

Ce-ar mai rămâne din viața omului dacă i s-ar calcula, pur matematic, valoarea și coeficientul de originalitate? Natural, întrebarea nu acoperă esențialul și nici autorul nu poate fi mulțumit de răspuns.

Dimpotrivă, el își arată personajele la „punctul zero”, dansând în leagănul iluziilor, la începutul existenței lor cotidiene. Însă, mult mai important, dramaturgul Nicolae Vasile îl obligă pe spectator să mediteze asupra ingraterii noțiuni de fericire, cât și asupra responsabilităților umane în a „produce” conștient valori ce i-ar supraviețui și ar rezista presiunii vremii.

Piesa cu implicații parabolice, „Scara fără sfârșit” aparține unui scriitor contemporan ce dovedește o reală vocație a teatralității. Ea este în primul rând o fantezie dramatică „pe termen scurt”, cum i-ar fi spus inegalabilul Teodor Mazilu, pe temele grave ale omenescului (iubire, îndoială, conștiință, viață de cuplu, meandrele adevărului, orgolii și sacrificii).

În ansamblul său, subiectul ne sugerează, prin

terogații ale unei sorți schimbătoare. Referindu-se la motivațiile spectacolului abia vizionat, autorul evidențiază în mod concludent, că „...piesa de teatru *Scara fără sfârșit* surprinde, prin întâmplări obișnuite ale vieții de zi cu zi, demersul unor încercări cu ținte divine. Omul nu ajunge la asemenea inițiative decât în urma trăirii unor extaze, dintre care cele mai cunoscute fiind cele provenite din mari iubiri sau acte profunde de creație”.

guț, plină de modulații și *volute* verbale de un cert rafinament).

De vreme ce la sfârșitul vieții nu ne mai putem reveni spre a lua totul de la capăt, decât cu prețul unor mari renunțări, e necesar totuși — ne șoptește autorul, discret — să trăim în definitivă conștiință a faptelor noastre, să dăm sens Vieții, să o acceptăm „fără false orgolii sau prejudecăți”, cum spunea altădată Marin Preda. Este foarte dificil uneori să fii o verigă activă și tolerantă într-un lanț continuu de erori!

Trupa de actori reușește printr-o realistă și inteligentă emulație să confere relief scenic intrigii, prilej și pentru regizoarea-protagonistă, **Mariana Anghel**, să-și valorifice inspirat viziunea globală și stilul adaptat temei; distinsa actriță trece acest examen cu deplin succes, mai ales pentru că a știut să subordoneze cu grație și rigoare a interpretării, toa-

procedee scenice bine cunoscute, cursul imprevizibil al gândurilor și sentimentelor, îndeosebi acele situații conflictuale, ce pot apărea în viața aparent obișnuită a eroilor (cuplul principal, Corina și Andrei, văzut la vârste diferite, mama Corinei, un personaj de forță dramatică, un fel de „oglină” profetitoare a viitorului fiicei sale).

Nicolae Vasile este el însuși un personaj atipic al timpului său, o personalitate dotată cu multiple fațete existențiale și calități. A desfășurat, pe lângă formația sa științifică de cercetare, o vie activitate literară într-un interval relativ scurt, publicând peste treizeci de volume, incluzând versuri, proză, eseuri filosofice și, nu în ultimul rând, câteva exerciții dramaturgice de succes la marele public. În acest sens, e de menționat prezența unui alt proiect dramatic, intitulat *Ioșca, Sică și Mitică*, prin trupa căruia a câștigat premiul III la Festivalul Național de Teatru „Eusebiu Ștefănescu”, de la Câmpina, de anul trecut. Ca și atunci, el se lasă inspirat nu numai de cercul existenței cotidiene, ci și de metamorfozele lumii de azi, reușind o lucidă analiză a pasiunilor și a inerțiilor sufletești; altfel spus, el confruntă sentimentele și spaimele individului cu eternele in-

Spectacolul este interpretat plastic, ca un carusel infinit, plin de ingenioase și ironice momente ale îndoielilor personajelor, în care se disting „avalanșa” de mici și tandre inutilități, acele dorințe secrete neîmplinite la vremea lor. Toate aceste detalii modelate teatral converg către o singură soluție, născută pesemne din calculul precis al unei mașini utopice în care personajele devin deja „umbrele” propriilor eșecuri.

Nesfârșita scară pe care urcă personajul nostru, Andrei (inimitabilul actor **George Vlaicu**), nu face altceva decât să confirme faptul că oricâte obstacole ai avea de învins, te vei întâlni, în cele din urmă, cu propria ta voce în rol de *raisonneur*. Andrei posedă, ca orice idealist, aptitudini de *scafandrier* pentru a sonda abisurile unei ființe iubite idealizate, într-un stil eminamente poetic. Se naște aici un posibil final optimist pentru dezvăluirea adevăratului său caracter, atât de impregnat de nostalgii și varii acțiuni pe tema „sarcastice renașteri”.

Astfel, spectatorul va fi pus în fața unui *excurs* moral cu efect neașteptat. Izvorul este firește, imaginația fertilă și știința replicii atent dirijate din *off* (distingem aici vocea povestitorului, **Daniel Ne-**

te acele *infinitesimale* detalii ce au contribuit la derularea polifonică a acțiunii. Intriga se naște efectiv din întreg acest mecanism bine ordonat al reacțiilor

și reflexelor afective ale personajelor implicate, fapt ce demonstrează că un text ce părea inițial dificil de transferat în registru teatral, poate deveni o realitate palpabilă datorită jocului actoricesc de o indicibilă măiestrie și inteligență regizorală. Pe de altă parte, Mariana Anghel, în dubla sa ipostază de mamă și soție (Corina), de dirigiu al „efectelor” textuale, reușește să parcurgă, cu o privire modernă și maximă armonie vizuală, avatarurile eroilor implicați în *love-story*-ul spectacolului.

Cele două personaje-simbol ce apar în primul act, Corina și Andrei la tinerețe (alias actorii **Daniela Bădescu** și **Ion Lorinczi**), își asumă cu lu-

rându-i, partenerul său, Ion Lorinczi, a creat o conexiune intensă cu publicul, printr-un control admirabil al registrului emoțional în care și-a rostit rolul. Jocul lui a fost încărcat de tonuri și subtilități, talentatul actor având disponibilitatea extraordinară de a se transforma în personajul imaginat. De asemenea, rolul său a acoperit un bogat evantai de stări, reflecții și sentimente, inteligent dirijate printr-un ambitus actoricesc memorabil.

Zgomotul și imaginea valurilor ce apar pe fundal, relevante detalii scenografice, transformă intriga într-o călătorie inițiatică prin acel ținut atât de greu de explorat și de perceput al sentimentelor contradictorii.

Protagoniștii din actul final al piesei, văzut ca un corolar sau, mai bine-zis, ca un aforism existențial încearcă, în registre și tonalități diferite, să reînvie acea visată „scară” spre imaculata iubire pe care o credeau stinsă, definitiv pierdută în marasmul amintirilor (reliefăm aici, cu precădere, inspiratul joc al actorilor Mariana Anghel și George Vlaicu, care, prin intermediul unui dialog pur casnic, presărat cu vorbe de duh și nebănuite resurse *humorești*, ajung finalmente la limanul veritabilei fascinații a Vieții conjugale). George Vlaicu, alias Andrei, își întruchipează rolul cu lejeritatea unui rafinat martor al trecutului său, suspendat între două ipostaze, între două vârste ale Iubirii: una desuetă a nostalgiilor care-l împresoară de o manieră despotică și alta organic antinomică și anume idilismul funciar de care Andrei nu poate scăpa, captiv într-un soi de *bolgie* a purilor sale afecte cicatrizate.

În esență, îndrăgostiții par a păși cu dezinvoltură într-un alt „anotimp”, unde-și vor putea împlini visele îndelung cernute. Pentru a-și regăsi identitatea, orizontul cândva pierdut, Corina va fi cea care îl va „recupera” pe Andrei din „jungla” îndoielilor și a himerelor, redându-i la altă vârstă vitalitatea: „Hai, iubitul meu..., coboară de acolo!..., ușor, ușor..., atenție la scară!..., și dă-l încolo de cancer!..., tu să fii sănătos!..., tu nu știi că doar iubirea vindecă orice boală!?”

Dincolo de umbrele și lumile vieții, Andrei este, de fapt, veșnicul îndrăgostit de o unică aleasă, compunând tandru-afectiv infinite madrigaluri și cuvinte spiritualizate, crezând cu obstinație în Misiunea sa de cuceritor al inimilor, în ciuda posibilelor „catastrofe” ce i se pot întâmpla, chiar lui, indiferent câte armuri și-ar pune drept scut. Lui i se potrivește perfect cuvintele moralistului francez Nicolas Segur, care afirma că „...visătorii pleacă urechea la sunetele trecutului. Ei aud zvonurile propriei lor tinereți suspendate”.

Se mai poate adăuga că singurul secret providențial al vieții este să știm să nu cedăm, să ne regăsim echilibrul de odinioară. Fiindcă orice aventură umană nu e decât o mărturisire de-a lungul unui drum presărat cu trandafiri și spini, mai intens sau mai liber, așa cum hotărăsc doar mesagerii divini.

Prețuirea valorilor superioare și buna dispoziție, relaxarea intimistă, în locul stărilor depresive, reușesc să capteze voința actanților și, totodată, să-i transforme în nealterate „oglinzi” ale viitoarelor cuceriri.

Acest spectacol amplu, arhitecturat cu autentice valențe realiste, ne vorbește despre libertatea alege-

ciditate, talent și exuberanță rolul de pereche primordială, ce se lasă captată în valsul deopotrivă de straniu și candid al Destinului; în pofida oricăror ispite sau temeri, cei doi încearcă să ajungă în Paradisul mult visat al vieții în doi, deși ceea ce li se opune le depășește cu mult posibilitățile de adaptare. Prestanța Danielei Bădescu, mai ales în actul secund, a fost electrizantă! A adus personajul la viață cu o profunzime și veridicitate remarcabile. Fiecare gest și replică au fost cântărite, revelând o măiestrie actoricească de excepție. Ea își subjugă publicul cu o interpretare de zile mari, plină de nuanțe și sensibilitate. Se distinge în personajul său calitățile de ingenuă dramatică, o interpretare a cărei finețe și transparență implică refuzul oricăror edulcorări sau frivolități. Astfel, Daniela Bădescu a demonstrat, încă o dată, de ce este considerată una dintre cele mai bune actrițe ale generației sale! La

rii, despre încredere, speranță și, mai ales, despre întoarcerea la izvoarele unei veritabile armonii sufletești.

După terminarea spectacolului, doamna avocat **Cristiana Vărășteanu**, distinsă poetă și inconfundabilă teleastă, îmi spunea, printre altele: „Am asistat la o premieră de succes, interpretată de actori înzestrați cu talent natural, care au cucerit scena cu spontaneitate și pasiune. Jocul lor a fost plin de suflet, vibrant și emoționant, reușind să impresioneze publicul prin umor și sensibilitate, prin

putere și autenticitate contagioasă în desfășurarea intrigii întinse unitar în cele trei acte. Sper să fiu în asentimentul majorității spectatorilor — care au participat, să spun așa, la reușita reprezentației prin aplauze repetate și râsete explozive — și să afirm că Trupa de Teatru AGIR Impact ART a marcat cu acest spectacol o performanță de care ne vom aminti mult timp de acum înainte! Un sincer și prelung *bravooo* acestor actori entuziaști și, nu în ultimul rând, valorosului dramaturg, Nicolae Vasile!”

SANTUZZA TĂLMĂCEANU-DINESCU:

Este una dintre cele mai interesante probleme din domeniul dezvoltării umaniste a unui popor. Trebuie să-i fim alături pentru că pericolul tehnificării și robotizării este pe aproape, iar exagerările pot dauna iremediabil. Noi, oamenii, avem în genele noastre emoția, sentimentul și în

Ana Tălmăceanu cu studenții la Havana

plus capacitatea de a acumula informații noi ce pot sosi în orice moment din astral, geografic sau electromagnetic mereu în schimbare. Lor trebuie să ne adaptăm fără a ne părăsi tradiția culturală.

GEORGE VLAICU: Cred că sunt puțini cei dintre noi care să spună că nu au simțit, la un moment dat, o schimbare, un portal ce se deschide. Deși privirea noastră vede aceeași priveliște, ea pare a fi alta pentru că noi o percepem diferit.

S.T.-D.: Îl invidiam, în copilărie, pe tatăl meu pentru memoria extraordinară datorită unui IQ superior.

La un moment dat, însă, mi-am dat seama că aveam o capacitate diferită, aceea de memorizare, una filmică și analitică. Imagini, culori, atitudini umane, fraze rostite, sunete, atmosfera unei ambianțe. Ne aflăm în 2026 și cred cu tărie că suntem noi înșine o enigmă aflată pe misterioasa Terra.

G.VI.: Roboții, ultimii copii ai tehnicii alături de sateliți, avioane, drone, tancuri nu au determinat apropierea altor civilizații ce se mișcă lejer prin univers. Calea de apropiere trebuie să fie alta: Meritele. Faptul că suntem războinici și distructivi, se pare că nu atrage pe nimeni.

S.T.-D.: Da, artele sunt o cale. Cred că pentru puterea ei de pătrundere în spațiu, muzica e o artă dar și o știință a sunetelor ce îmbină calitatea și cantitatea sunetelor prin arta compoziției și interpretării. Aceasta este, de fapt, codificarea unui mesaj.

G. VI.: În viață, dar mai ales într-o profesie artistică, fiecare pas cere pregătire și, de multe ori, o rezolvare „cu inima”. Ți-ai reamintit o întâmplare cu tălc, de la Brăila anilor 1985, oraș cu vechi tradiții teatrale și muzicale. Petre Ștefănescu-Goangă, coleg de scenă cu mama ta Ana Tălmăceanu, Elisabeta Neculce-Carțîș, Emilia Petrescu, Ionel Voineag, au fost brăileni.

S.T.-D.: Este important să păstrezi această flacără mistică și să înflăcărezi suflete. Da... Eram în circuit prin țară cu filmări pentru un ciclu de emisiuni „Cântarea României”, în care fiecare județ avea libertatea de a prezenta cele mai interesante aspecte. Formația corală „Carmen” din Brăila,

CHE BELLA VOCE (VII)

Arta și virtuțile tradiției în muzică

Santuzza TĂLMĂCEANU DINESCU

realizator tv, membru UZPR/UCIN

cu succese naționale și turnee internaționale era prezentă dar nu dorea de fapt să participe la o emisiune pe care o considerau „politică”. Băiețelul uneia dintre membrele formației care venise să ne întâmpine cu flori, a luat buchetul din mâna mamei lui, a venit spre mine și sărindu-mi în brațe, mi-a spus „Santuzza, te rog să mă faci și pe mine artist la televizor!”

Santuzza la Braila

Profitând de moment, am întors privirea spre coriști și-am spus: „ați auzit oameni buni? Haideți! Doresc să vă fac și pe voi artiști la televizor!” Ei s-au amuzat dar s-au și pregătit pentru filmare. În acele momente continuam să facem artă.

G.VI.: Răsfoind un document de familie cu evoluția Anei Tălmăceanu Dinescu ca solistă lirică, apoi profesoară de canto, am remarcat insistența profesoarei Lucia Cosma de a determina pe mama ta să urmeze studii la Conservator, remarcându-i frumusețea vocii și prezența scenică, naturală.

S.T.-D.: Era ca un jurământ pentru Artă pe care îl respectam cu pioșenie. Lucia Cosma era una dintre profesoarele care promovau tradiția din școala de canto italiană, acel belcanto recunoscut și astăzi ca fiind cel mai valabil tehnic.

Ana Tălmăceanu cu Lucia Cosma și colegile 15 iulie 1937

Viața își arată, însă, surprizele ei. La examenul de absolvire, studenta trebuia să susțină vocal și scenic actul II din opera „Mme Butterfly” de Puccini. Patru soprane se aflau în cabină, pregătindu-se să înfrunte emoțiile și scena. Uneia dintre ele i se face rău. La un moment dat apare inopinat pe ușă logodnicul alteia care o amenință că dacă nu părăsește imediat incinta, nu o mai ia

de soție. O a treia face semne disperate că nu mai poate scoate vreun sunet și a intrat studenta Ana Tălmăceanu. Trece cu brio peste această încercare – nota 10 acordată de comisia de examen. Era în 1940. Apoi au urmat performanțele.

G.VI.: 1952, la sfârșitul unei săptămâni aveai răgaz să participi la spectacole. În timpul săptămânii, așteptai tăcută întoarcerea cuplului și ascultai cu atenție cum „discau” fiecare scenă din reprezentație.

S.T.-D.: Tata avea uneori sugestii și nu era de mirare. Avea chemare artistică, precum un muzician, dorise să frecventeze Belle Arte, dar a urmat dreptul, devenind avocat. Muzicianul? Astăzi este un melanj de creativitate, muncă și răbdare. Acestui important aspect i se alătură numeroasele înfățișări sub care ni se prezintă personalitatea și valențele artistice ale celor cu care dorim să colaborăm. Dacă un realizator de emisiuni de muzică clasică la radio trebuie să cunoască ceea ce știe un licențiat de Conservator, la Televiziune, unde fusesem cooptată în 1974, purtam și răspunderea felului în care sunt prezentați artiștii: costume, ținută, mișcare scenică.

Trecuse deja un deceniu dar rezonau în sufletul meu discuțiile mamei cu studentele ei, de la orele de canto, la care eram prezentă așteptând-o să plecăm împreună acasă. Avea o privire specială. Am găsit în mintea mea o comparație.

Privirea unui sculptor precum Rodin care atingea cu palma tremurândă mângâietor perfecțiunea Creației Inițiale, pe care Inspirația îi ceruse să o materializeze. Recunosc că am copiat-o.

G.VI.: Preocupată de a prezenta o diversitate de voci de la teatrele noastre din țară, l-ai invitat la filmări la un moment dat pe un tânăr bas, solist al Operei din Timișoara, ale cărui înregistrări muzicale pe care le auziseși la Radio erau deosebite.

S.T.-D.: I-am și mulțumit, cu prima ocazie, Annei Marie Kron care se ocupa de înregistrările muzicale. Am felicitat-o pentru alegerea lui Airizer Csaba. A venit și ziua filmărilor.

Csaba Airizer

În regia studioului 2, aud cum niște pași grăbiți urcă scara studioului. Regizorul Dumitru Cihodaru, cu o privire oarecum speriată, mă roagă să mă uit pe monitor. Tânărul solist era înalt și atât de slab, încât m-a uluit și pe mine. Mi-am zis: „Să te văd acum, doamnă sculptor, ce te faci? I-am spus, bun venit și l-am rugat să-l urmeze pe regizorul de studio pentru a se face corecția de machiaj și a se pune la punct costumația. I-am șoptit colegului scenograf să-l îmbrace pe sub costum cu alte lucruri până când consideră că arată rezonabil. M-au bucurat faptul că nu peste multă vreme, cariera lui devenise internațională. Mi-a trimis fotografii și mulțumiri.

Maestrul Lamberto Gardelli l-a ales pentru reprezentațiile cu opera „Moise” de Gioachino Rossini.

G.VI.: Rotim ușor, pe hartă, privirea și ajungem la Clujul cu cele două Opere și cu o viață culturală de invidiat. Ana Tălmăceanu a susținut acolo spectacole cu opera „Tosca”. Cred că ai plecat în 1991 într-acolo fără rezerve. Soprana Elena Moșuc te-a anunțat telefonic că dorește să fii prezentă la spectacolul „Lucia di Lammermoor” de Gaetano Donizetti.

Elena Moșuc

S.T.-D.: Da, a fost un spectacol extraordinar, a avut douăsprezece minute de aplauze după interpretarea ariei nebunii. Lucia, de familie nobilă, obligată să se mărite împotriva voinței ei, de fratele ei, lordul Ashton, își ucide soțul, în noaptea nunții. Un spectacol impresionant în regia maestrului Viorel Gomboșiu. Îl văzusem cu regizoarea Marianți Banu de la Televiziune, protagonistă fiind Niculina Mirea. Din intuiție am discutat cu șeful luminilor, o schemă valabilă în cazul spectacolului ce va fi la un moment dat televizat.

G.VI.: Așadar, în cazul Elena Moșuc, ai făcut demersurile necesare – CAR, maestru de sunet, cu geamantanul făcut și biletele de avion luate, te pregăteai să-ți iei zborul spre Cluj.

S.T.-D.: Da, a doua zi aveam avion. Înainte de a pleca spre casă, am discutat din nou cu operatorul șef, insistând să nu-și facă probleme pentru că schema de lumini era deja pregătită. I-am explicat din nou că nu-și poate permite să vină cu cine știe ce idei, pentru că spectacolul are loc în cadrul unui festival și fiecare reprezentație are la dispoziție două zile – una pentru o repetiție generală și a doua pentru spectacol.

Văzând că nu are șanse să facă o deplasare mai lungă, o mică vacanță pe placul inimii lui având la Cluj și rude, colegul operator s-a dus fără știrea mea la redactorul-șef și s-a plâns că el nu răspunde pentru înregistrare, iar acesta face imprudența să suspende CAR-ul. Intervine foarte prompt și o colegă, nefavorabil, considerându-se susținătoarea unei alte vedete, Angela Gheorghiu.

Serviciul tehnic sesizează că este ceva în neregulă, ia legătura telefonic cu mine și-mi pune la dispoziție cea mai bună echipă de filmare, de la Cluj. Mi-am spus și de data asta: „Doamnă sculptor modelează cu atenție situația!”. Răsunetul succesului s-a făcut auzit imediat, Elena Moșuc dovedind că meritase premiul întâi la Concursul Internațional de Canto și angajarea ei la Opera din Zürich. Mi-am repetat: creativitate, muncă și răbdare.

G.VI.: După ani de profesie este foarte importantă concluzia despre fiecare pas pe care l-am făcut. Dacă am filosofa câteva clipe, facem constatarea formării unei capacități de a pune investiții de suflet și ritualitate a profesiei în slujba artistului. De fapt a unui om cu aptitudini excepționale. Realizările artistice deosebite la nivel de instituții teatrale par firești dar foarte interesante sunt și manifestările individuale sau de grupuri, dovedind pentru a căta oară esența nativă artistică a românilor.

S.T.-D.: Da. Există la noi o tradiție excepțională, de natură spirituală de a dăruir celorlalți, cu vocea, cu instrument muzical. O improvizație baladescă povestitoare de sentimente, de dorințe, de bucurie sau tristețe de mare încărcătură sufletească.

A fost motivul pentru care am acceptat să particip la filmările realizate cu prilejul spectacolelor județene prezentate sub titulatura „Cântarea României”. Cazuistica a fost bogată și mi-a cerut o mare participare la finisarea ei. Unul dintre cazuri m-a emoționat. Eram la Galați, un bărbat, rapsod care s-a prezentat la un moment dat, alături de alți

câțiva, era un talent real. Avea însă probleme cu dicția.

La finalul evoluției lui, când reprezentatul Comitetului de cultură al județului, se pregătea să-l îndepărteze din filmări, l-am privit insistent și i-am spus: „Am rugămintea ca până în momentul când vom reveni la filmări, să-i rezolvați problema cu dantura. Omul este excepțional!”

G.VI.: Mi-ai povestit deunăzi despre emoțiile pe care le-ai avut la Teatrul Muzical din Galați. Problema a fost și mai delicată. În spectacolul cu baletul „Șeherezada” de Rimski-Korsakov realizat într-o manieră foarte interesantă, era prezent și Trixy Checais, balerin foarte talentat.

S.T.-D.: Plecat de la Opera din București din cauza orientării lui sexuale, evolua excelent.

Mama îmi vorbea de el. Era un om extraordinar. Trei zile de filmări cu CAR-ul le-am programat pentru înregistrarea cu Arie de popularitate din opere în tălmăcirea Luciei Țibuleac, a lui Nicolae Urdăreanu și Nicolae Urziceanu (voci remarcabile care au și fost cooptate la București).

A urmat opereta „Pericola” de Offenbach, cu atmosfera ei atât de plăcută de zarzuelă în care evolua cu succes mezzosoprana Elena Gaja, absolventă la clasa de canto a mamei, și în final baletul. Nu mi-a ajuns la urechi nici un comentariu nefavorabil. La București le-am propus la vizionare și au intrat cu aprecieri și pe postul național.

G.VI.: Un oraș interesant, Galațiul – unitar ca arhitectură, cochet, o lume foarte activă dacă ne referim la Combinat și la Șantierul Naval și surprinzător sau poate nu, dacă ținem cont de structura gălățenilor, cu aplecare spre spectacolul liric, mereu reînnoit la Teatrul Național de Operă și Operetă „Nae Leonard”. Și alături, la Brăila, s-au petrecut lucruri interesante

Octavian Anghel

S.T.-D.: Am realizat un interviu cu fagotistul Octavian Anghel și un duplex București – Bruxelles cu un program Vivaldi și compoziția acestuia „Anotimpurile”.

Am „pedalat” pentru a le dezvolta în perioada în care era directorul artistic al „Cameratei Europaea” din Belgia. A stat în preajma maestrului Sergiu Celibidache. Proba „de foc” finală a fost aceea de a dirija cu partitura în față fără a auzi o bandă care merge și al cărui început ți-a fost pus spre ascultare. La un moment dat maestrul ridică sonorul și dacă poți să „cazi” cu gesturile tale pe muzică, maestrul consideră că „te poate lăsa să ieși în lume”. Octavian Anghel a reușit și ca dirijor.

La Constanța, cu prilejul preluării de Televiziune a spectacolului „Otello” de Verdi, l-am provocat pe invitatul Corneliu Murgu (solist al Operei din Viena), să ne dezvăluie evoluția din rolul Otello, „personajul este obsedat de acel *in dubio* că soția lui, Desdemona ar iubi și un alt bărbat. Dincolo de splendoarea muzicii, publicului trebuie să-i clarifici esența unei drame umane”.

Othello cu Corneliu Murgu și un invitat bulgar

G.VI.: Deși roboții sunt la modă, mă-ndoiesc că ar fi găsit rezolvări la subtilitățile unor momente. Îmi este apropiată viața teatrală, unde uneori trebuie să improvizezi clipe în care intră, bineînțeles, pe lângă dominarea surprizei, o atitudine a corpului, o reacție facială sau exclamații vocale și, în final, acest computer excepțional care este creierul nostru, ne comunică replicile adecvate. E vorba de secunde.

S.T.-D.: Există momente surpriză și în viața muzicală când întâlnirea cu muzicieni cu tradiție în familie, este binevenită. Cu regizoarea Anda Tăbăcaru, am urcat împreună, pe o treaptă nouă scenaristică., „Vitrina cu personaje” – Brașov. Am continuat cu „Bal la prințul Orlovski” pentru Teatrul de Operetă „Ion Dacian” și „To be or not to be” – Shakespeare și muzica, pentru Opera Națională din București, ambele în pregătire. La Conservatorul G. Dima din Cluj, „Your Will/Al dvs. Will” s-a bucurat de regia maestrului Ede Tereny.

G.VI.: Iașiul s-a revigorat cu o operă comică - „Cei patru bătărași” de Wolf – Ferrari.

S.T.-D.: Am făcut tot posibilul să am la dispoziție și un spațiu de recital pentru a-l acorda tinerei Mihaela Grăjdeanu și redutabilului bas Corneliu Solovăstru. Pe lângă frumoasele lor voci, harul actoresc din interpretare a făcut ca emisiunea cu Duete comice din opere, să fie chiar mai strălucitoare decât mă așteptam.

G.VI.: Da. Avem nevoie de momente de suflet în care își mai găsește locul și bucuria existenței. Le rămânem mereu alături marilor creatori ai genului liric.

S.T.-D.: Cu lacrimi în ochi s-a apropiat de mine înaintea înregistrărilor cu duetele comice, Mihaela Grăjdeanu: „Ce e cu tine? Vocea ți sună splendid și într-un minut începem!” – am zis.

„Nu îmi place rochița asta pe care mi-am

Mihaela Grăjdeanu

făcut-o singură”. Mi-a apărut fulgerător în ochi, mama, care le oferea studentelor ei diverse lucruri vestimentare. Erau vremuri grele. „Decolteul rochiei este foarte frumos. Micșorează puțin volanul și puneți mărgelile astea la gât și cerceii în urechi!”. „Acum mergi! Ești foarte frumoasă!”, i-am zis zâmbind.

G.VI.: Mi-ai povestit la un moment dat despre afirmația, ușor caustică a redactorului-șef adjunct: „Prinzi vitează mare la lucru. Nu ți-e frică să nu deraiezi?”

S.T.-D.: „Când oferi multă dragoste și primești dragoste, nu există decât VICTORIE!” I-am spus calmă, repetând în sinea mea: „Dragoste în zilele noastre? E o raritate, dar există!”

Va urma

Antoaneta Rădoi

și critica de proximitate în literatura contemporană

Aida ZAHARIA

Cronici altfel (2014–2025), vol. I, semnat de Antoaneta Rădoi (de la Vrancea) și apărut la Editura EvoPublishing (2025), reprezintă o sinteză matură a activității sale publicistice și critice, desfășurate pe parcursul a peste un deceniu. Volumul, alcătuit din 218 pagini și beneficiind de o copertă realizată de Roberto Kuzmanovic, se înscrie într-o tradiție a criticii literare de întâmpinare, dar o depășește printr-o accentuată dimensiune reflexivă și confesivă, care îi conferă unicitate.

Din punct de vedere critic, cartea reunește texte ce acoperă un spectru larg al vieții literar-artistice românești contemporane: poezie, proză, jurnalism cultural, arte vizuale, teatru, eveniment literar și spiritualitate. Autoarea practică o critică a proximității, întemeiată pe lectura atentă a textului și pe contextualizarea autorului în propriul său orizont estetic. Fără a adopta o poziție normativă rigidă, autoarea formulează observații pertinente asupra specificului fiecărei scriituri, insistând asupra autenticității vocii, coerenței expresive și mizei interioare a operei analizate.

Critica sa este una empatică, dar nu lipsită de discernământ. Evaluarea estetică se realizează prin identificarea elementelor definitorii ale fiecărui demers creator, evitând atât verdictul tranșant, cât și elogiul gratuit. În acest sens, volumul poate fi citit ca un document de istorie literară recentă, surprinzând dinamica debuturilor, afirmărilor și maturizărilor stilistice din literatura română actuală.

Dimensiunea confesivă, însă, conferă volumului o profunzime suplimentară. Antoaneta Rădoi (de la Vrancea) își asumă deschis condiția de cronicar implicat, iar reflecția asupra propriului parcurs devine parte integrantă a demersului critic. Nota personală inserată – „*Gândul publicării cronicilor scrise de mine, foarte multe, de ordinul zecilor de zeci, îl am de ceva vreme...*” – dezvăluie nu doar geneza volumului, ci și dificultățile concrete ale actului cultural: lipsa timpului, constrângerile materiale, amânarea proiectelor editoriale. Această mărturisire transformă cartea într-un act de perseverență intelectuală și morală.

Încă din *Cuvântul înainte* și din textele introductive dedicate autoarei, Antoaneta Rădoi (de la Vrancea) este prezentată ca un „călător în timp”, un spirit sensibil, capabil să surprindă „anatomia unei clipe” și să transforme observația culturală într-un exercițiu de empatie și luciditate critică. Volumul se deschide sub semnul mărturisirii: „*Mi-a fost dat un dar: Scriul. Iată-mă scriind!*”, afirmație care devine axa întregii construcții. Confesiunea nu diluează rigoarea discursului, ci o umanizează. Scriul devine, în acest context, atât instrument critic, cât și formă de rezistență culturală. Afirmația-program „*Mi-a fost dat un dar: Scriul. Iată-mă scriind!*” capătă valoare axiologică, justificând coerența și continuitatea unui demers desfășurat sub semnul vocației. Textele din volum sunt organizate într-o succesiune cronologică și tematică, acoperind un spectru larg: poezie, proză, eseu, jurnalism cultural, arte plastice, teatru, eveniment literar și memorie spirituală. Antoaneta Rădoi scrie despre autori consacrați și debutanți deopotrivă, cu aceeași grijă pentru adevărul textului și pentru demnitatea actului creator. Cronica sa evită verdictul rigid, preferând lectura empatică, contextualizată, în care accentul cade pe specificul fiecărei voci.

Un loc important îl ocupă **Poezia**, analizată în multiplele ei ipostaze – de la poezia clasică la formule moderne, de la poemul într-un vers la rondel, de la lirica confesivă la poezia cu dimensiune sacră. Portretele dedicate unor poeți precum **Aura Dan, Octav Lica, Remus Stoian, Victor Pencu, Maria Postru, Adrian Voica, Marina Costa, Virgil Ursu Muncelleanu** sau **Mihai Valentin Gheorghiu** sunt realizate cu finețe interpretativă și cu un autentic respect pentru filonul interior al creației.

Proza este abordată atât din perspectiva construcției narative, cât și a dimensiunii etice și existențiale, iar cronică de eveniment cultural (salon literar, lansare de carte, expoziții de pictură, vernisaje de artă sacră) completează tabloul unei vieți culturale active, în care autoarea este martor și participant alături de autorii pe care-i aduce în paginile volumului supus atenției: **Zully Mustafa** – „Până nu ni se face dor”, **Neforcoș Călmățui (Ion Forcoș)** – „Între ceruri și pământ...”, **Gica Ciobanu, Aureliu Goci** – „Poezia românească de la Dosoftei la Nichita Stănescu” etc.

Distinctiv pentru acest volum este **tonul personal**, uneori confesiv, alteori meditativ, dar niciodată gratuit. Antoaneta Rădoi (de la Vrancea) nu scrie „de sus”, ci din interiorul comunității culturale, asumându-și rolul de liant între autori, cititori și instituțiile spiritului. Evocările cu tentă memorială, textele cu dimensiune spirituală sau omagială (dedicate unor personalități culturale sau religioase) adaugă profunzime și gravitate demersului critic.

Demersul critic al autoarei se bazează pe **intuiție estetică**, pe sensibilitatea față de limbaj și pe capacitatea de a identifica miza interioară a fiecărei scriituri. Fie că analizează poezia într-un vers, rondelul, lirica confesivă ori poezia cu dimensiune sacră, cronicarul urmărește coerența expresiei, autenticitatea vocii și tensiunea dintre formă și mesaj. Critica sa nu este demolatoare, ci **selectiv evaluativă**, orientată spre evidențierea nucleului valoric al operei. Un element definitoriu al volumului este **continuitatea actului critic**. Textele, scrise de-a lungul a peste un deceniu, construiesc o hartă coerentă a literaturii române contemporane, surprinsă în dinamica ei vie: debuturi, confirmări, maturizări stilistice. Antoaneta Rădoi (de la Vrancea) demonstrează consecvență în criterii și onestitate interpretativă, refuzând compromisul și retorica laudativă facilă.

Critica de eveniment – lansări de carte, saloane literare, vernisaje de pictură sau expoziții de artă sacră – este integrată firesc în discursul analitic, devenind **document cultural**. Autoarea nu se limitează la relatare, ci formulează observații asupra relației dintre creație și spațiul comunitar, asupra rolului artistului în societatea contemporană. Textele sunt traversate de o emoție controlată, de o prezență umană recunoscutibilă, care transformă actul critic

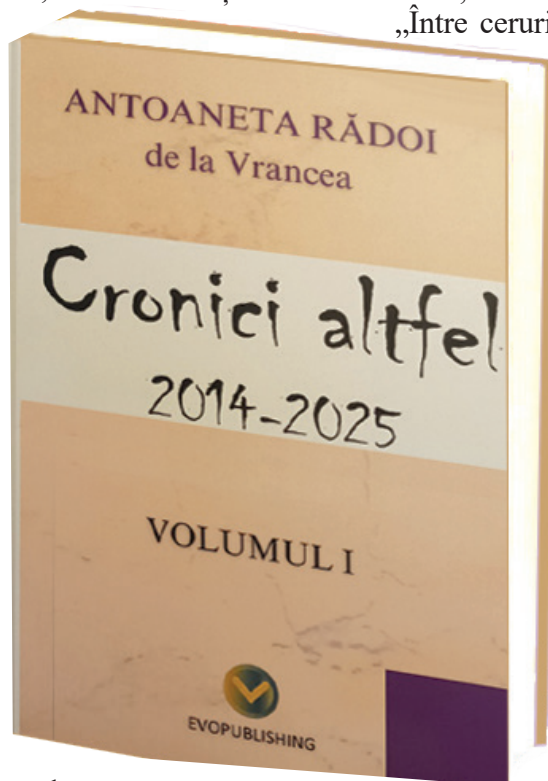
într-o formă de dialog interior. Autoarea nu se ascunde în spatele obiectivității absolute, ci își asumă privirea subiectivă, empatică, ca instrument legitim de lectură. Fiecare cronică este, implicit, o oglindire a propriei sensibilități, a propriilor valori și credințe culturale.

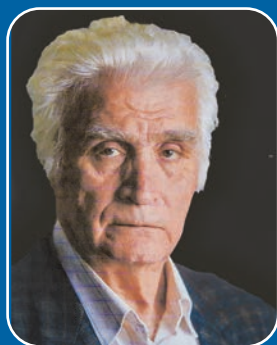
Dimensiunea confesivă se manifestă pregnant în textele cu tentă memorială, spirituală sau omagială. Portretele de scriitori, artiști și oameni ai scenei cul-

turale sunt construite nu doar prin analiza operei, ci și prin afect, admirație, recunoștință. Scriul devine astfel un act de recuperare, de salvare din uitare, o formă de fidelitate față de comunitatea culturală. În această cheie confesivă, **Cronici altfel** este jurnalul unei conștiințe care trăiește prin scris și pentru scris. Criticul Antoaneta Rădoi (de la Vrancea) nu este doar observator, ci participant afectiv, iar această implicare conferă volumului autenticitate, căldură și o notă de sinceritate rar întâlnită în discursul critic contemporan. Volumul respiră o credință profundă în cuvânt, în rostul lui vindecător și unificator. Evocările, cronicile de poezie sacră și textele dedicate artei religioase dau scrisului o dimensiune aproape liturgică, în care cultura și spiritualitatea se întâlnesc.

În ansamblu, **Cronici altfel**, vol. I se constituie într-o lucrare de referință pentru înțelegerea peisajului literar și artistic contemporan, dar și într-un jurnal intelectual al unei conștiințe care își asumă scrisul ca responsabilitate publică. Volumul confirmă profilul unui cronicar lucid și sensibil, capabil să îmbine analiza critică cu reflecția personală, într-un discurs echilibrat, coerent și academic susținut. **Cronici altfel** este mai mult decât o culegere de articole; este un **jurnal al unei conștiințe culturale**, o arhivă vie a literaturii și artei românești contemporane, văzute prin ochiul atent al unui cronicar care crede în puterea cuvântului scris. Volumul confirmă maturitatea stilistică și vocația critică a Antoanetei Rădoi (de la Vrancea), oferind cititorului nu doar informație, ci și emoție, discernământ și memorie culturală și, deopotrivă, configurează portretul unui critic care își asumă misiunea de martor avizat al culturii, practicând o critică empatică, dar exigentă, în care discernământul estetic se împletește cu responsabilitatea morală a scrisului.

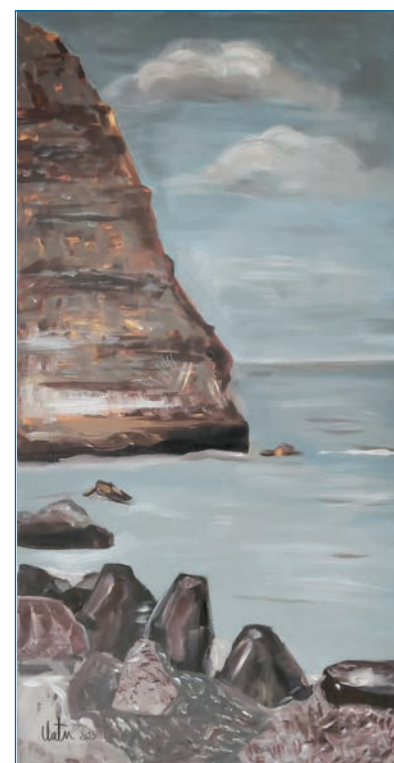
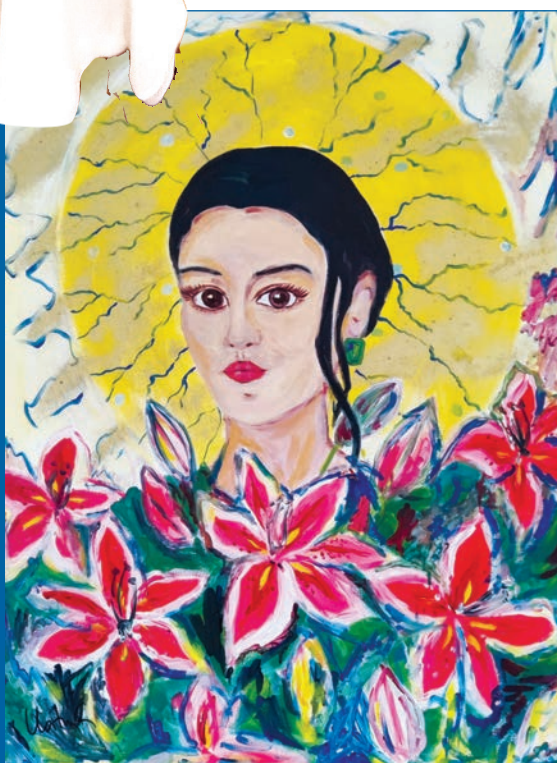
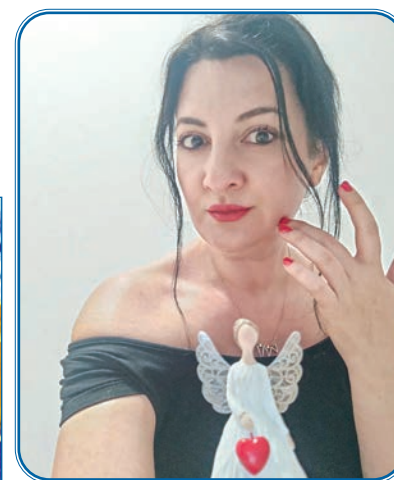

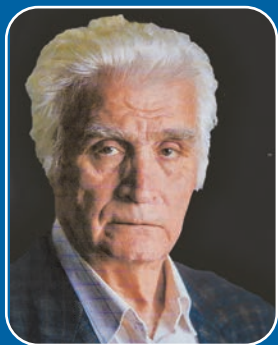
Vergil COJOCARU - COVER

editor senior pictor, membru UAPR,
UZPR, Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme culturale

Pictorița și profesoara Cătălina Uatu, de la prima vedere m-a pus în imposibilitatea de a discerne, în urma comunicării între noi prin limbajul plastic, intelectual și afectiv, ce este ca personalitate umană. În întregime, ca persoană fizică, suflet și limbaj este o mare provocare, prin reflectarea problemelor generale ale omului și universului său moral. Intrată în lumea valorilor spirituale, de mare reușită estetică, Cătălina Uatu ar putea fi caracterizată într-un spirit propriu de ironie, apreciere și excentricitate, drept creație divină, farsă, genialitatea sau câte puțin din toate, cu semnificații individuale realiste și abstracte, admirabile. De o extremă individualizare a expresiei, este un simbolic fenomen natural în care spiritul reînviat o transformă cu fiecare exprimare, într-un interesant nou univers spațio-temporal. Încă de la prima vedere, Cătălina Uatu, pare a fi o reușită și de învidiat inovație în care ne aflăm. Dacă frumusețea naturală exterioară a încetat să mai exercite o atracție deosebită asupra noastră, ne mai emoționându-ne profund, artista plastică Cătălina Uatu, ca noul om al viitorului a „găsit” noul cod de principii universal înțeles prin sensibila culoare vie, gândită sau pură. Profund sensibilizat de expresia plastică a artistei Cătălina Uatu și a lucrărilor sale despărțite de iluzie, a făcut ca valoarea de creație artistică să înlocuiască, subminând valoarea de reprezentare. Arta plastică a domniei sale este dominată de o nouă capacitate de înțelegere a semnelor plastice. În tabloul „Autoportret cu îngeri” se îmbină la superlativ raționalul cu iraționalul, într-un individualism plastic extrem, unica experiență, pe care o pot numi stilul Cătălina Uatu, datorită și unei bogate pregătiri profesionale, artistice. Stăpânește extrem de bine tipul de vizualitate propriu contemporaneității. Artista pedalează în mod voit, în lucrările sale plastice, pe o genă vitală puternică, excesivă, cu un nou suflu artistic. **Felicitări!**

Cătălina UATU

Vergil COJOCARU - COVER

editor senior
pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale

Într-o zi de ianuarie a acestui an, într-o stație de autobuz am avut marea bucurie să reîntâlnesc o veche cunoștință din lumea mirifică a artei, Shina Hoang și pe distinsul său soț. Mi-am amintit că în anul 2018, într-o tabără de creație cu tema "Natura și culoarea în munții Hercinici", în calitate de curator, printre mai mulți artiști plastic, am întâlnit-o pe excepționala artistă Shina Hoang, pictor, soție și mamă a trei copii, româncă prin căsătorie, dar născută în Hong Kong, crescută și educată în SUA. Este absolventă a Universității Naționale de Arte București și a unui masterat în Arte Vizuale la Universitatea de Vest din Timișoara. Eu, Vergil Cojocaru – Cover, apreciez la superlativ picturile sale și am convingerea că și publicul îndrăgostit de artă va avea aceleași sentimente! Pasiunea sa pentru artă, pentru frumos, dublată de un incontestabil talent, se vede din sensibilitatea desenului, de explozia cromatică. Dar dincolo de cuvinte, opera sa rămâne în sufletele privitorului.

Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!

Vergil Cojocaru - Cover

Talent, sensibilitate, viziune - un singur nume

Shina Hoang

Viața nu înseamnă numai să supraviețuim

Florin VĂIDEIANU

Vergil COJOCARU - COVER

pictor, cronicar, OM!

Bust realizat de sculptorul Ilie COSTEA

De mai bine de 60 de ani, maestrul **Vergil COJOCARU - COVER** slujește arta prin penelul său care a dat viață unei opere valoroase, tablourile sale bucurându-se atât de aprecierea criticii de specialitate dar și de aprecierea iubitorilor de artă care au ținut să aibă în colecțiile lor lucrări ale maestrului **Vergil COJOCARU - COVER**, dar și prin intermediul condeiului său, promovând fenomenul artistic în paginile a numeroase publicații, promovând numeroși artiști plastici.

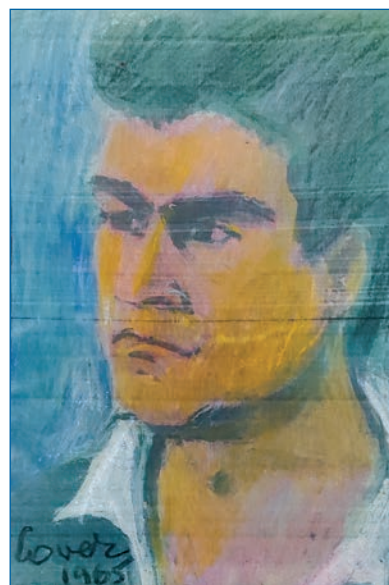
Ca vicepreședinte al Ligii Navale Române, a coordonat apariția unei lucrări de referință „Un secol cu LNR – 100 de pictori” multora dintre ei dedicându-le pagini întregi cu picturile lor. Pentru revista noastră, **Cronica Timpului**, e o mare onoare ca număr de număr să găzduim pe cinci pagini, lucrările unor

pictori aleși de **Vergil COJOCARU - COVER**. De-a lungul timpului, în calitate de profesor, de mentor, a ajutat și instruit, foarte mulți tineri să deslușească tainele picturii.

La cei 88 de ani, aniversați de curând, **Vergil COJOCARU - COVER**, păstrează nealterată aceeași pasiune aceiași forță în a-și împlini proiectele, aceeași sete de viață, cu seninătatea pe care i-o dă conștiința propriei valori

Dar mai presus de toate, de arta sa, de activitatea de profesor, curator de expoziții, gazetar de cultură, **Vergil COJOCARU - COVER** își afirmă crezul de o viață trăită în adevăr și evlavie:

Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândesc și voi scrie mereu!

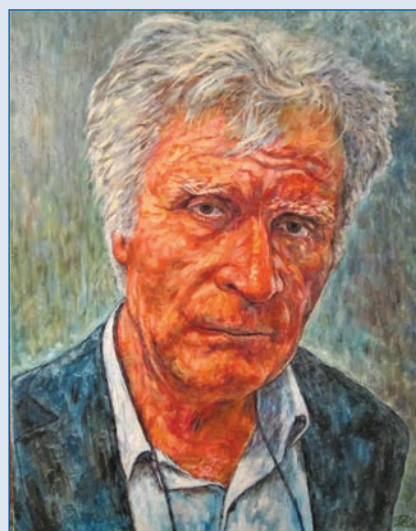

Povești de viață!

În 1970, aflându-se în Germania, Vergil COJOCARU - COVER a fost invitat alături de alți confrăți artiști plastici, să deseneze un proiect pentru amenajarea aleilor dintr-un parc. Toți s-au grăbit să facă proiecte care de care mai interesante, dar el, fără să tragă măcar o linie, a câștigat detașat concursul. Cum? I-a pus să grebleze frumos iarba parcului și după câteva luni, acolo unde iarba a fost cea mai călcată în picioare să se facă aleile!

Întrebat cum i-a venit această idee, a povestit cu modestie că nu îi aparține, e un obicei vechi din satul lui, unde țărani greblau de jur împrejurul viei, și unde era călcată, știau ca cineva a intrat pe proprietatea lor. Așa au aflat și nemții despre ingeniozitatea românească!

Vergil Cojocaru - Cover repere

Gheorghe Pintilie

S-a născut în anul 1938.

A urmat Școala Populară de Artă „Carmen Secularae” - clasa de pictură și grafică a profesorului Arcadie Răileanu.

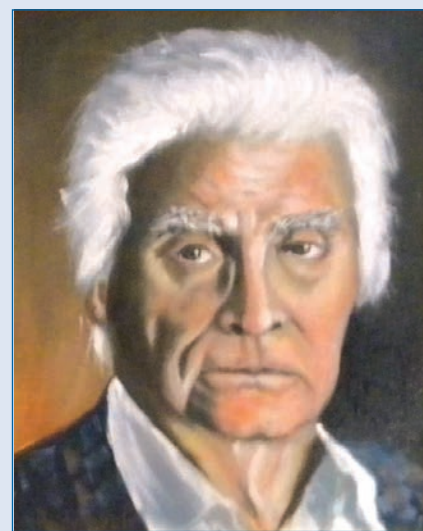
În 1964, a absolvit Facultatea de Arte Plastice București.

A lucrat ca desenator tehnic la uzinele Vulcan București și la Întreprinderea de Lucrări Auxiliare, în cadrul Ministerului Chimiei, și ca pictor și grafician la Ministerul Turismului, la Publiturism și la serviciul de Propagandă Turistică.

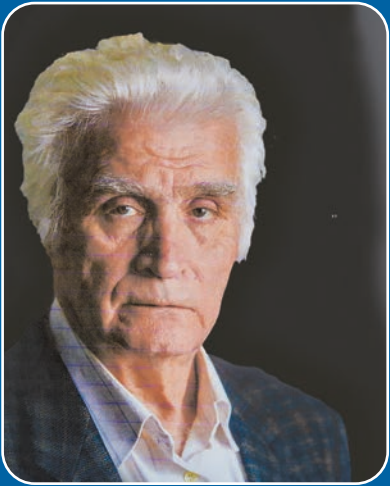

Între 1977 și 1990 a activat în cadrul Ministerului Comerțului Interior la serviciul Reclamă Comercială – RECOM, în funcția de grafician, tehnoredactor și șef Serviciu Reclamă și Publicitate.

Răzvan Andreescu

Colegii de breaslă și-au omagiat maestrul Vergil Cojocaru - Cover prin portretele realizate

Vergil COJOCARU - COVER

editor senior

pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale

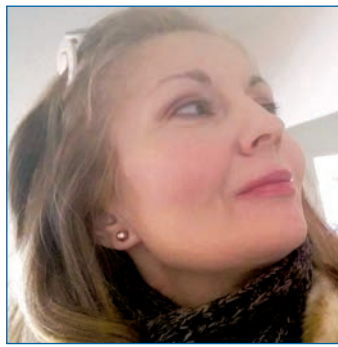
Există întâlniri în artă care nu țin doar de sânge, ci și de suflet. În cazul familiei Magda Mănescu și Teodor Gavrilesco, legătura mamă-fiu devine o punte vie între două generații care trăiesc cu demnitate și rigoare profesia artistică.

Magda Mănescu, licențiată în arte plastice, scenografie, își construiește demersul creator cu luciditate și profunzime, susținut de studiu și reflecție asupra sensului artei în societate. Lucrările sale trădează disciplină, dar și neliniștea fertilă a căutării interioare.

Alături de ea, Teodor, elev al Liceului de Arte Plastice „Nicolae Tonitza”, își conturează deja un univers propriu. Încă din copilărie, sensibilitatea cromatică și simțul compozițional confirmă o continuitate firească a vocației.

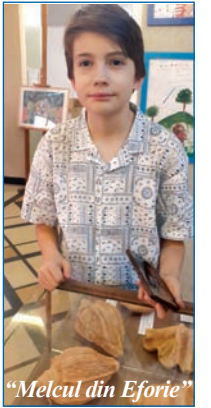
Artă lor este rezultatul unui exercițiu constant al conștiinței, al dialogului cu sinele, cu universul. Fiecare lucrare devine o formă de asumare și de credință în puterea expresiei plastice. Împreună, propun nu doar imagini, ci o atitudine: respect pentru cultură, responsabilitate morală și convingerea că adevărata creație izvorăște din har.

Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!

Doi artiști, o singură vocație

Magda Mănescu și Teodor Gavrilesco

„Melcul din Eforie”

„Ecosistemul visului” - T.G.

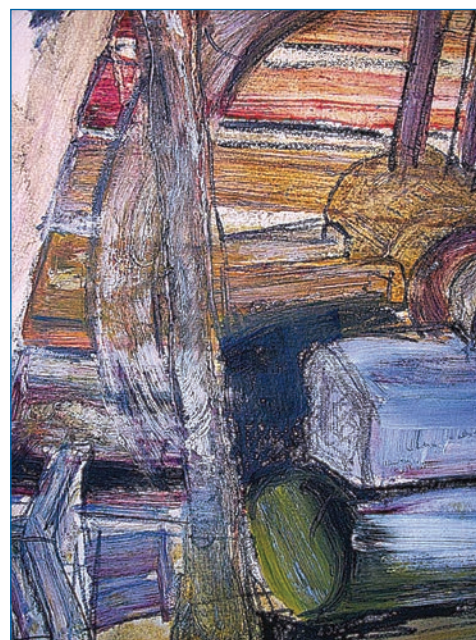
„Covorul oltenesc” - T.G.

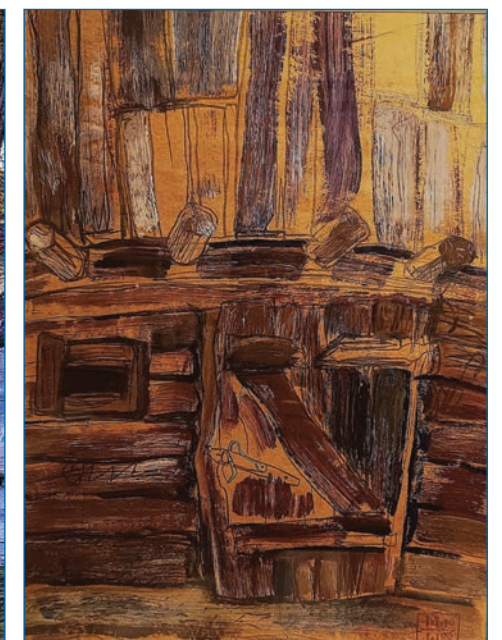
„Grădină subacvatică” - T.G.

„Povestea unei uși” ulei pe carton

„Moara de apă” - ulei pe carton

„Străjerul timpului” - ulei pe carton

„Pățul” ulei pe carton

„Copacul vieții” - ulei pe carton

„Așteptare” - ulei pe carton

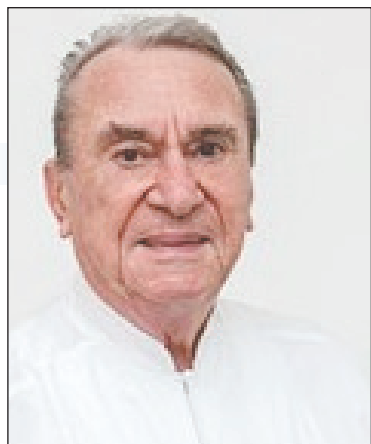
„Troiță” - ulei pe panză

„Călător prin timp” - Tehnică mixtă

Acuarelă

Magneziul, viața și sănătatea

Corneliu ZEANA

Acest element a apărut odată cu celelalte elemente cuprinse în exhaustivul tabel al lui Mendeleev. Nimic nu există în afara acestuia, elementele formate din protoni, neutroni și electroni împărțindu-și masa totală în proporții foarte diferite, unele abundente, altele foarte rare. La originea lumii noastre a stat un sâmbure de colosală energie în care particulele elementare au început să formeze elemente prin fuziuni de protoni și neutroni în jurul cărora gravitează electronii.

De la hidrogen, care are doar un proton și un electron, până la elementele grele, cu masă atomică ridicată, acest proces consumator de mare energie s-a încheiat cândva, la originea sistemului solar, iar toate masele solide care gravitează în jurul soarelui nostru au aceeași compoziție elementară. Procesul formării elementelor s-a încheiat, dar, în condiții experimentale excepționale, folosind energii uriașe, cum este cazul Institutului de la Măgurele, cel mai performant din lume la ora actuală, se poate obține prin fuziune chiar și aur. Acest lucru a reușit, dar prețul aurului obținut astfel este foarte mare. Magneziul nu este un element rar, dar nici foarte abundent în combinațiile cele mai bine reprezentate cum este apa H_2O . În cursul îndelungatului proces de răcire a Terrei, elementele mai ușoare au rămas la suprafață, ele constituind substanțele necesare vieții (carbon, azot etc.) în timp ce metalele grele au migrat către profunzime. Toate aceste metale grele sunt dăunătoare vieții.

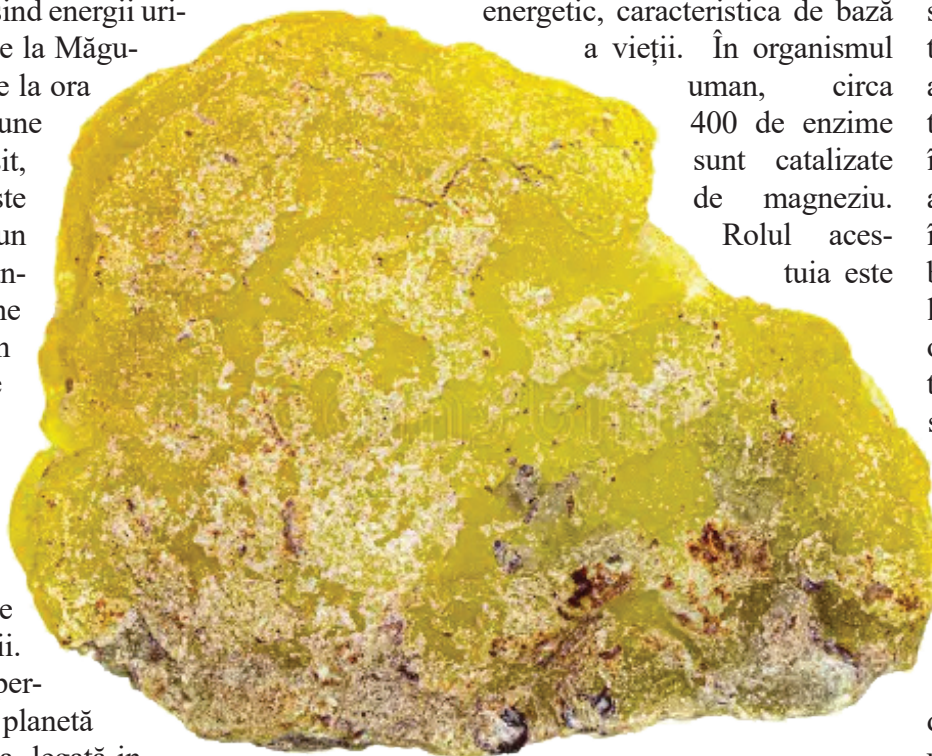
Până la obținerea unor dovezi pertinente, Pământul este singura planetă din univers pe care a apărut viața, legată indisolubil de magneziu. Din numărul, putem spune, infinit de combinații posibile, la un moment dat a apărut o moleculă tetra-pirolică, fiecare component având în vârful structurii cu patru atomi de carbon, un atom de azot, iar centrul structurii tetra-pirolice fiind ocupat de magneziu.

Este molecula de clorofilă, grație căreia a apărut primul miracol, transformarea energiei solare într-o altă formă de energie, cea biologică. Un al doilea miracol este apariția primelor organisme, capabile să se reproducă, deci să perpetueze viața. Apare regnul vegetal, primordial, care preia energia solară. Grație clorofilei, bioxidul de carbon care forma atmosfera primară este captat, carbonul este încorporat în masa organică alături de azot, apa asigurând mediul în care se desfășoară procesele biologice, iar oxigenul din CO_2 este eliberat în atmosferă, astfel încât, treptat, compoziția atmosferei terestre se îmbogățește în oxigenul care atinge actualmente 21%. Regnul animal, eminamente parazit al celui vegetal, evoluează către ființa supremă, omul, care devine stăpânul planetei, copleșind-o prin înmulțirea sa exponențială. La ora actuală, omul, prin combustii excesive, restituie atmosferei bioxidul de carbon, ceea ce, prin efectul de seră, duce la supraîncălzirea planetei care generează fenomene meteorologice devastatoare ca urmare a ruperii echilibrului. Oxigenul se împuținează, apar găuri în stratul de ozon protector, expunerea la radiații cosmice crește. Nu doar cosmonauții, dar și personalul avioanelor care zboară la mare înălțime, fără protecția atmosferei, începe să aibă probleme de sănătate.

Astronauții, care petrec lungi perioade în spațiul cosmic, au, cu toată protecția, unele probleme cum

este un grad de deteriorare a retinei maculare, structura cea mai sensibilă. La Congresele cele mai recente de oftalmologie a fost prezentată în premieră această patologie.

Revenind la magneziu, în toate procesele metabolice guvernate de enzime, acesta joacă un rol esențial, îndeosebi în procesele de transfer energetic, caracteristica de bază a vieții. În organismul uman, circa 400 de enzime sunt catalizate de magneziu. Rolul acestuia este

suprem și universal, în toate celulele și sistemele, în timp ce alte elemente, foarte importante și ele, joacă roluri specifice, cum ar fi iodul, care asigură funcția tiroidei, sau cobaltul din vitamina B12 implicat în hematopoieză dar și în cazul sistemului nervos central.

Aportul, respectiv ingestia de magneziu, asigură sănătatea la circa 300-400 mg zilnic. Acest aport s-a redus drastic, la circa jumătate din aportul de magneziu pe care-l aveam în urmă cu un secol, dar mai ales în ultimele decenii, astfel încât omenirea a intrat la limita carenței subliminale, când, pe alocuri, apar perturbări ale stării de sănătate, cu scăderea performanțelor biologice. Cum este posibilă instalarea carenței subliminale în cazul unui element atât de răspândit pe Terra? Care sunt cauzele reducerii drastice a aportului de Mg?

Carența de Mg se realizează prin scăderea aportului din apă și alimente, dar și prin pierderi exagerate în anumite condiții, plus necesitățile sporite în cazul perioadei de creștere, a sarcinii și alăptării sau a unor eforturi fizice excesive. Stresul antrenează pierderi exagerate de Mg prin urină, ca urmare a excesului de hormoni suprarenali, îndeosebi catecolamine, diabetul zaharat, o boală a cărei incidență explodează sau diureticele și medicamentele care combat hipertensiunea arterială, dar și altele, mai puțin importante. Există și nefropatii cu pierdere de Mg, foarte rare.

Aportul redus prin apă și alimente. apa de la robinet este săracă în Mg, iar apa plată încă și mai deficitară. România este una din puținele țări europene care dispun de ape de izvor bogate în Mg. Borsec, Harghita, Biborțeni, apa magnezică ș.a. conțin circa 100mgMg/L iar acest Mg este absorbit practic

100%. Un adevărat record îl deține apa Vâlcele, circa 300mg/L, a treia apă din Europa ca bogăție în Mg. Capacitatea acestui izvor este însă limitată. În cazul alimentelor, principala sursă, o parte din Mg se pierde prin procesare. Fierberea cartofilor în coajă reține Mg în interior, în timp ce fierberea cartofilor decojiți implică trecerea Mg în apa care se aruncă. Făina albă elimină tărâța, partea bogată în fibre, vitamine și Mg. Pâinea albă înseamnă amidon, respectiv polimer de glucoză. Spanacul și toate legumele cu frunze verzi sunt foarte bogate în Mg dar acesta, conținut în clorofilă, nu poate fi absorbit, clorofila fiind greu destructibilă. Fructele, îndeosebi bananele, sunt surse de Mg, dar cele mai bogate sunt nucile, alunele (de orice fel), soia, fasolea mazărea, bobul și năutul. Pentru ce alimentația omului de azi este săracă în Mg? Suprafețele cultivate nu sunt prea întinse, munții și solurile aride se exclud de la sine. Exploatarea nemiloasă a solului cultivabil îndepărtează Mg, care devine tot mai sărac. Mg este un element deosebit de solubil. Inundațiile îl îndepărtează, dar mai ales ploile acide, consecința industrializării. Irigațiile de asemenea, dar acestea adaugă și pericolul contaminării solului cu substanțe nocive, îndeosebi metale grele și compuși organici cu persistență îndelungată (DDT ul a fost o mare calamitate). Apele uzate nu sunt indicate pentru irigații. Fiecare recoltă de cereale (ș.a.) preia Mg din sol și îl îndepărtează, nu îl mai reintroduce. Îngrășămintele azotate duc la recolte bogate, dar sărace în Mg. Ele perturbă echilibrul natural și ajung în cantități mari în apele freactice, în apele curgătoare și în mări, unde favorizează mult înmulțirea algelor. Algele consumă oxigen și sufocă scoicile și alte animale marine care suferă. Pe malul european al Atlanticului, cei care trăiau de pe urma scoicilor, o delicată, au ajuns la faliment, recolte de scoici sunt tot mai sărace, cuștile cultivatorilor sunt invadate de algele verzi.

La noi, proiectul de irigare cu apele poluate ale Siretului ar fi făcut mai mult rău decât bine.

Insectele care trăiesc sub pământ au nevoie de Mg pentru metabolismul lor. Ele conservă Mg în sol. Arăturile care răscolesc solul expun insectele la devorarea lor. În urma tractoarelor care ară vedem stoluri de păsări care extermină insectele cu care se hrănesc. În plus, pământul arat expune magneziul la ploile care îl spală, îndepărtându-l. Agricultură tradițională a popoarelor din America de Sud nu folosea aratul. Sămânța de porumb (alimentul tradițional), de pildă, era introdusă într-o gaură făcută cu un băț ascuțit. În Europa, pământul cultivat este tot mai sărac în Mg. Ca urmare, conținutul în Mg al plantelor cultivate este tot mai redus. Cunoaștem cu toții circuitul apei în natură, un circuit perfect. Așa ceva nu există în cazul Mg, unde asistăm la deplasarea acestuia către apa mărilor și oceanelor, fără retur. Sarea de mare este mai bogată în Mg decât sarea albă de consum. Cu cât e mai albă sarea, cu atât e mai săracă în Mg dar și în Iod.

[Continuare în numărul următor](#)

„Voi sunteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte nu poate să rămână ascunsă. (Matei 5:14)“

Oracolul Divin

„Manifestarea Supranaturalului – Primul și Ultimul Cod Suprem!“

VINDECAREA VERTICALĂ A GOLGOTEI TELURICE

Georgiana ȘTEFĂNESCU

O carte ce rezumă absolutul accesibil tuturor, prin activarea înțelepciunii universului, prezentă în fiecare dintre noi – „Oracolul divin”, un festin literar recent, o apariție-fenomen, în plan național și internațional, ce revoluționează prin simplificare percepția asupra realității spirituale, publicată în condiții de excelență, de conținut și grafice, la prestigioasa editură ePublishers, distribuită prin Librăria Coresi, izvorâtă din spațiul sacru al revelațiilor divine, portal de daruri subtile, dar utile tuturor celor care caută căi întru înțelegerea superioară a ființei și expansiunea conștiinței. Autorul, Samuel Șerban, le propune lectorilor săi ca, ghidați de lumina divină, să găsească în buzunarele subtile ale paginilor cheia către înțelegerea și manifestarea supranaturalului în propria existență, accesând primul și ultimul cod suprem.

Pentru cei care au interacționat deja cu el, nimic nu mai este la fel, pentru că scriitorul-vizionar Samuel Șerban este înzestrat cu un rol transformator de relief interior. I-am declarat cu asumare că, cei care comunicat cu el, ulterior nu (se) mai pot minți. Atât prin frecvența glasului și a vibrației sale, cât și prin roadele inspiraționale, dăruite cu blândețe și generozitate mesianică: discursurile, consultările la care participă cu bucurie ori de câte ori este invi-

tat în cadrul evenimentelor sociale, artistice, spirituale, culturale, educaționale, de business, Samuel manifestă cu naturalețe iubirea pleneră. Trăiește în adevăr, iar aceasta nu este un simplu „modus vivendi”, ci o stare a conștiinței, activată din punctul în care omul nu se mai identifică pe sine cu propria minte și cu avalanșa gândurilor, învățând să practice pacea interioară. Când ne dorim să ne cunoaștem pe noi înșine și acționăm din spațiul inimii, acolo unde sămburele divin conținut strălucește prin simpla accesare cu intenție, apar revelațiile ce dizolvă incertitudinile existențiale.

Pare că descinde dintr-un tărâm celest, în care nu există patimi și încheștare pentru obținerea scopurilor și realizarea visurilor, dintr-un univers apt să livreze daruri și să activeze haruri pentru toți, condiția fiind conexiunea profundă și onestă cu Divinitatea. Depășind impactul vizual inițial, Samuel Șerban reprezintă în sine o revelație a vindecării și bine ar fi să nu mă credeți apriori, ci să inițiați experiența prieteniei cu acest semen cald, pilduitor și empatic precum un instrument înalt rafinat divin. Ecoul replicilor înțelepte, luminate prin decantorul inimii sale învingătoare, vă va însoți nelimitat.

Excedând oricărui dogme și ideologii religioase, ca o consecință a multor ani de avid zbor solitar în cerurile cunoașterii și autocunoașterii, a încolțit, s-a conturat și ulterior a erupt sub propriul soare – „Oracolul divin”, summum de trăiri complexe și arderi în purgatoriul intrinsec al autorului, ce descrie traseul sinuos, dar glorios finalmente, debutând cu întrebări existențiale uzuale, în crescendo către asumarea lui Dumnezeu prin acțiuni proprii, pe care îl manifestăm cu naturalețe în tot și toate după ce ne predăm și îl invităm să lucreze în noi.

Oracolul este ca un contract individual sau colectiv de muncă, pe durată nedeterminată, pe care scriitorul și cititorii îl semnează direct cu Dumnezeu. Cartea cuprinde experiențe chintesențiale, împletite cu sute de feedback-uri, emise de persoane din diferite culturi, confesii și colțuri ale globului pământesc, marcate de prezența lui Samuel în cadrul unor misiuni umanitare, inclusiv în Africa, fiind un livrator de sensuri profunde, ce pivotază atât verticalul astral, cât și solidul fundament pe care pășim zilnic, obrazul pământului, răspândindu-se, fără a se risipi, pe orizontală, în lume, trasând cumva crucea echilibrului pe care îl căutăm în viață, o viață, și pe care îl aflăm abia când facem conștient pace cu preocupările și provocările lumești.

„Oracolul divin” este o fascinantă călătorie interioară, care nu își caută cu obstinătate cititorii, ci aceștia o atrag pur și simplu, ca pe un camarad înarmat cu pace, pe calea regisirii de sine, lipsit de orice complezență sau senzațional, ce ar putea fi sugerate la nivel superficial prin titlu. Privit cu luciditate, titlul apare drept unul frapant, atotcuprinzător de-a dreptul. Lecțiile sau capitolele cărții, deloc neglijabilă sub aspectul greutateii sale, în sens figurat, dar și propriu, curg firesc, pe măsură ce setea de

evidențe incontestabile se transmite contagios lectorului chiar de către semnatul lor, ce a trecut personal, ab initio, pe la toate ușile și prin portalurile din labirintul inițiativ, prin care, aici și acum ne ghidează pe toți, cu transparență și fără discriminare.

Am asistat la evenimentul de lansare a cărții, găzduit într-o locație de poveste, în care rolurile au fost inversate, practic, „Oracolul divin” și-a aniversat autorul, precum însuflețita păpușă cioplită

pe făurarul său, prezentându-se publicului chiar de ziua acestuia, în luna aprilie 2025, lansare marcată și în cadrul Bookfest. Deloc întâmplător, artiști cu glas înălțător, Alin Stoica – „tenorul inimilor” și soprana Stephanie Radu au deschis atât evenimentul, cât și cerul, prezentarea fiind asigurată de iubii actori Crina Matei și Aurelian Temișan. Atunci, ca și acum, am fost onorată să ofer celor prezenți gânduri și simțiri generate de contactul cu acest volum viu, ce s-a așezat cu celeritate în conturile sufletești ale cititorilor de pretutindeni, ce îl instrumentează zelos în febra răspunsurilor concrete, alții așezându-l ca pe un giuvaier pe un pedestal. Copertele de curcubeu au îmbrățișat deopotrivă scriitori, artiști, politicieni cu notorietate, prelați, poate sceptici sau dezinvolti sub imperiul titlului copleșitor, dar au mângâiat patern și suflete rătăcite prin meandrele

conflictelor cu legea, Samuel Șerban făcând popasuri chiar și în închisori unde a reușit să trezească speranță. La unison, dovadă că în lume nu există cu adevărat separare și una suntem, iubirea ce definește „Oracolul divin” a primit, la rândul său, iubire, ermetizându-și menirea în cercuri.

Bine, dar cine este Samuel Șerban? Prezent în studioul M+Tv Internațional din București, invitat în două ediții ale emisiunii „Revelația vindecării” a cărei moderatoare sunt, acesta a explicat: „Viața mea nu a fost niciodată una obișnuită. Dincolo de anii copilăriei, de jocuri și zâmbete, am simțit încă din primele clipe că port în mine o chemare diferită, o vibrație ce nu aparținea doar lumii acesteia. Eram un copil care privea cerul cu întrebări pe care adulții nu și le rosteau niciodată. Simțeam că dincolo de fiecare fir de iarbă, dincolo de fiecare adiere de vânt, se ascunde o taină”. În corespondență biblică, preocuparea copilului de atunci, ce poartă și astăzi rezumatul infinitului în ochii albaștri, suna astfel: „Samuel a răspuns lui Saul: Eu sunt văzătorul. Suie-te înaintea mea pe înălțime și veți mânca

astăzi cu mine. Măine te voi lăsa să pleci și îți voi spune tot ce se petrece în inima ta". (Samuel 9:19).

Născut la Ploiești, într-o familie cu cinci copii, ghidată de părinți iubitori, ce le-au sădit cu empatie valorile simple, tatăl l-a îndemnat mereu pe Samuel să meargă la sursă când are incertitudini. Iar fiul l-a ascultat și astfel a pornit pe drumul lui către Sursă, către Dumnezeu, dus și întors, fiindcă, după ani de asidue căutări ale sensurilor profunde, ce-au însemnat nopți de meditație, zile revelatorii, călătorii spirituale sau misiuni umanitare, bogate în fructe sufletești, s-a întors acasă, în inima sa, utilată prin călăuzirea luminii credinței precum un laborator divin.

A realizat încă de la începutul devenirii că existența sa nu este deloc întâmplătoare, ci „parte dintr-un cod divin, scris cu litere nevăzute în arhitectura și pergamentul cerului”, preocupat permanent și ancorat în realități și mistere cerești, străine celor din jur. A fost perceput ca un copil diferit, cu un spirit alambicat, profund, pentru mulți imposibil de decriptat la acea vreme. Ampretele pașilor săi aveau rădăcini biblice și ramuri către soare, iar dese furtuni și luptele interioare au convers invariabil către consolarea că va întâlni liniștea, s-a transformat, la momentul optim, în liniștea însăși, în pacea divină. A ales să creadă că toată viața este o expresie clară a minunilor divine, rod concret al revelației, pe care avem nevoie și voie să o accesăm direct din inimă. Conștiința biruie aparentele limitări ale materiei efemer. Este necesar să ne reamintim cu adevărat cine suntem, pentru a ieși din marasmul fricii, limitărilor, judecății, pentru a putea să ne înscriem pe calea menirii divine, pentru a produce aurul de care suntem capabili, zestre a sufletelor noastre.

Și-a conștientizat puterea interioară și a îndemnat la a ne reaminti ceea ce suntem cu adevărat, depășind limitele materiale, aplicând și onorând codul unic sacru, acreditat prin cercetări și descoperiri ale oamenilor de știință, înscris în fiecare celulă a omului: „**Dumnezeu etern, revelat cu putere prin noi!**” De la aflarea și înțelegerea codului sacru, responsabilizarea pe calea misiunii de credință s-a clădit fără încetare. Nu s-a temut de necunoscut, a avansat cu forță incomensurabilă, a învins prin har, integrând suferința, izolarea și miile de provocări ca pe prieteni – mentori, aducători de noi și noi revelații în infinitul puzzle al iluminării. A acceptat cu seninătate că lumina intră adesea în corp prin răni, ce se vindecă și dospesc talente și talanți, că durerea este aptă să sprijine ascensionarea la paliere superioare ale înțelegerii.

„**Codul este începutul și sfârșitul înțelegerii și reprezintă o realitate vie, înscrisă în însăși ființa**

umană”, spune autorul. „*Credința este o încredere neclintită în lucrurile nădăduite, o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd*”. (Evrei 11:1)

Lectura cărții evidențiază cazne și fericiri ce cobitează firesc, pe care autorul I AM Samuel Șerban le-a experimentat, împărtășindu-le tuturor celor ce se contopesc în iubirea primordială, ce încolțește în cernoziomul inimii, decriptând sacrul, pe cale de consecință. Ispitele vin în cete și dispar măsurate în mii de cioburi, iar cei care se încumetă să atenteze la lumina iubitorului de adevăr se descompun în colb, prin sentințe dictate de legile universale, precum „pasărea ce pe limba ei piere”. Rodind prin forța harului său, acela de a aprinde bucuria divină în mii de suflete, de a deschide drumuri neumblate încă, autorul slăvește Creația, dăruind garanții ce vor dăinui. Samuel Șerban a înțeles din totdeauna că nu este necesară o jertfire interpretabilă rațional, ci de a se oferi pe sine ca model de salvare prin reușita deplină a intervențiilor chirurgicale sublimе, aplicate de doctorul absolut - „Nihil sine Deo”. Se adresează unuia și tuturor deopotrivă, constatând că: „*În ochii oamenilor din Orient am văzut aceeași sete de adevăr ca și în inimile celor din Occident. Am descoperit că dincolo de limbă, tradiție și culoare, fie că mă aflu în marile capitale ale lumii sau în locuri simple, uitate de timp, peste tot am simțit că sufletul omenesc este același: însetat după lumină și sens*”.

De aceea, „**Oracolul Divin**” nu este un jurnal, ci însuși triumful luminii divine în lume, și se compune din douăzeci și unu de capitole intitulate sugestiv, ce acționează pe o mulțime de planuri verticale și orizontale interactive, vocale, vii, ce își șoptesc și își definitivează identitățile prin interacțiunea cu cititorul-coechipier întru dezvoltare personală. Cartea nu se dorește o confesiune sterilă în timp a autorului, I AM Samuel Șerban, erijat în „călăuză spre lumina interioară, un maestru al echilibrului dintre rațiune și spirit”, ci „o fereastră deschisă pentru oricine caută”. Consider că această indubitabilă capodoperă nu doar că merită, ci este menită să fie teaurizată în conștiința neamului românesc, având valoarea unui ghid de trezire și reconectare a fiecăruia cu sinele divin, cât și de moștenire lăsată prin testament sacru, intuit din primele rânduri și validat cu fermitate de scriitorul-vizionar Samuel Șerban, ce se destăinuie:

„*Am înțeles că adevărata putere nu se află în lucrurile trecătoare, ci în Conștiința Cristică, cea esență eternă a iubirii, a unității și a luminii care sălășluiește în fiecare om. Ea este sursa din care curg viziunea, înțelepciunea și forța mea interioară. Prin această Conștiință Cristică, viețile și comunitățile au fost transformate, umbrele au fost risipite, iar inimile au redescoperit scânteia lor divină. Moștenirea pe care o las lumii nu este doar o operă scrisă, ci chemarea către lumină, către adevăr și către trezirea acelei esențe Cristice care face din fiecare om un purtător de eternitate. Nu am vrut să spun doar cine sunt eu, ci să arăt fiecăruia om cine poate deveni el, atunci când își descoperă propria legătură cu divinul. Ea nu a fost menită să vorbească doar despre mine, ci să deschidă ochii celor care caută, să le arate că în fiecare om există un potențial divin, gata să fie descoperit și manifestat. Privind în urmă, nu văd o simplă succesiune de evenimente, ci o construcție precisă, condusă de o mână nevăzută. Fiecare pas a fost așezat cu un scop, fiecare durere a avut un sens, fiecare revelație a fost o piatră de hotar pe drumul meu. Eu nu am venit pe acest pământ pentru a trăi o existență comună. Am venit pentru a aprinde scânteii în suflete, pentru a deschide porți către dimensiuni de*

înțelegere pe care puțini îndrăznesc să le atingă. Copilul care visa la fereastră, adolescentul care a cunoscut încercări și omul care a străbătut lumea s-au unit într-o singură ființă care înțelege acum sensul drumului său”.

„Memento mori”, cu care au crescut prea multe generații de-a lungul epocilor, este surmontat prin victoria reamintirii integrale a eternității sufletului omenesc, cartea relevându-se precum o emisiune monetară de aur divin, un laitmotiv dezirabil, ce securizează puterea prezentului. Economia lucrării aduce dovezi că fericirea este o opțiune a fiecăruia, nu o datorie a partenerilor existențiali, a genitorilor sau a societății, însuși autorul definindu-se drept „dovada vie că orice suflet, atunci când se aliniază cu lumina divină, devine invincibil”. „**Pot totul în Hristos, care mă întărește**”. Filipeni 4 :13.

Scrisă în limbajul universal, al inimii, șlefuită prin credința pură și neîncazarmată în nicio religie, cartea „Oracolul divin” a fost deja tradusă în zece limbi străine: româna, engleza, spaniola, portugheza, italiana, hindi, chineza, germana, turca și araba. Succesul său real, cântărit prin perspectiva reacțiilor și testimonialelor venite din partea miilor de cititori de pretutindeni, invariabil exaltați de disponibilitatea reală de a se transforma prin puterea divină intrinsecă, revelată,

Pe data de 10.09.2025, scriitorul-vizionar a fost distins, în cadrul Galei Todos & Co., eveniment destinat cu predilecție performanței în business, cu „Trofeul pentru excelență culturală și contribuție regională”, în semn de „recunoaștere pentru contribuția sa excepțională ca scriitor și lider în domeniile spiritual, cultural, social și de afaceri. Această distincție confirmă aprecierea pentru transformarea comunității prin viziune, înțelepciune și inspirație”.

Continuare în nr următor

Simpozion dedicat Zilei Culturii Naționale

Ioan N. ROȘCA

Academia Oamenilor de Știință din România, având ca parteneri Fundația Fildasart și Centrul Cultural Expoarte, a organizat un Simpozion dedicat Zilei Culturii Naționale în ziua 14 ianuarie 2026, la Vila Catena, care găzduiește expoziția privată de

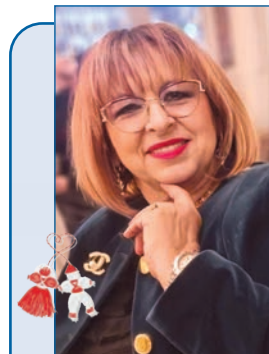
pictură Nicolae Grigorescu. Sub titlul „Literatura și pictura”, factori ai civilizației spirituale, luările de cuvânt s-au referit în mod firesc în special la literatura lui Mihai Eminescu, deschizătorul poeziei românești contemporane, a cărui zi de naștere, 15

ianuarie, este și Ziua Culturii Naționale, și la pictura lui Nicolae Grigorescu, cofondator al picturii românești contemporane, alături de Ion Andreescu și Ștefan Luchian. Simpozionul a avut ca moderator pe Prof. univ. dr. ing. Doina Banciu, Președinte, Academia Oamenilor de Știință din România, care a menționat faptul că AOȘR contribuie la sporirea culturii naționale atât prin aportul membrilor săi, cât și prin spijinul acordat unor tineri cercetători, ca și prin organizarea anuală de manifestări culturale, între care și cele consacrate Zilei culturii Naționale. Din partea Academiei organizatoare au mai luat cuvântul Prof. univ. dr. ing. Adrian Badea, Președinte de onoare al AOȘR, care s-a referit la influența reciprocă dintre creațiile poetice și cele picturale, și Prof. univ. dr. Mihai Bădescu, Președintele secției Filosofie, Teologie și Psihologie a AOȘR, care a punctat contribuțiile eminesciene la ctitorirea limbii și culturii române contemporane. Programul simpozionului i-a mai inclus pe: Prof. univ. dr. Ioan Cristescu, Director General al Muzeului Național al Literaturii Române (a susținut necesitatea unei noi integrale editoriale a operei eminesciene), Dr. Marius Tița, critic de artă (a relevat importanța tuturor formelor culturii și ale valorii, astfel încât fiecare zi poate fi considerată o zi a culturii) și Dr. Ioana Beldiman, istoric de artă (a prezentat, conform albumului său Grigorescu: Colecția Avarte, Alicat,

2025, etapele creației lui Nicolae Grigorescu și contribuția acestuia la înscrierea picturii românești în universalitate). În final, actrița Gabriela Enescu a susținut un recital de poezie eminesciană, iar conf. univ. dr. Mariana Câmpănu, curator al expoziției, i-a invitat pe participanți să viziteze expoziția cu cele 27 de lucrări ale lui Grigorescu, aflate în colecția doamnei Anca Vlad, pasionată colecționară de opere ale măștrilor noștri moderni și contemporani. Pentru participanți, simpozionul a constituit un prilej de reflecție asupra celor două forme ale culturii,

literatura și pictura, și, mai larg, asupra importanței tuturor tipurilor de creație la dezvoltarea spirituală și civilizațională a societății românești și afirmarea acesteia pe plan european și universal.

Tradiția românească a mărțișorului

Simbolul primăverii și al renașterii

Tatiana Rădulescu

Puține tradiții românești sunt atât de vii și de iubite precum mărțișorul. În fiecare an, la început de martie, acest mic obiect legat cu un fir alb-roșu reînvie un ritual străvechi, în care se întâlnesc istoria, mitul, natura și sensibilitatea umană.

Tradiția mărțișorului ocupă un loc aparte în patrimoniul spiritual al românilor, fiind una dintre cele mai vechi și mai expresive forme de simbolizare a primăverii. Dincolo de gestul aparent simplu al dăruirii unui mic obiect legat cu un șnur alb-roșu, mărțișorul concentrează straturi adânci de semnificații culturale, mitice și afective, transmise din generație în generație. Mărțișorul nu este doar un cadou, ci un simbol profund al speranței, al norocului și al reînnoirii vieții.

Originea mărțișorului este legată de credințe străvechi, anterioare formării statului român modern. Arheologii și etnologii au identificat analogii între mărțișor și talismanele purtate de comunitățile geto-dacice, precum și influențe ale culturii romane, în special ale sărbătorilor dedicate zeului Marte, protector al primăverii și al fertilității. În vechime, mărțișorul nu era doar un ornament, ci un obiect cu funcție apotropaică, menit să protejeze purtătorul de boli și de spiritele rele. Culoarele firului – alb și roșu – au semnificații multiple: roșul simbolizează viața, energia, sângele și soarele, iar albul reprezintă puritatea, lumina și înțelepciunea. Împletirea lor sugerează echilibrul dintre forțele opuse ale universului, dar și legătura dintre iarnă și primăvară, dintre moarte și renaștere.

În tradiția populară românească, mărțișorul era purtat ca talisman. Fetele și copiii îl prindeau la gât, la mână sau la piept, crezând că le va aduce sănătate, frumusețe și noroc. După câteva zile sau săptămâni, mărțișorul era legat de ramura unui pom înflorit, sau aruncat într-o apă curgătoare, gesturi care simbolizau dorința de prosperitate, frumusețe și noroc. În unele zone, se spunea că mărțișorul protejează de boli și de spiritele rele, având o funcție magică și plină de mister. Aceste practici reflectă legătura profundă dintre om și natură, caracteristică mentalității tradiționale.

Legenda Babei Dochia este una dintre cele mai cunoscute povești legate de mărțișor. Se spune că Dochia, simbol al iernii, urcă muntele cu oile sale, purtând mai multe cojoace. Pe măsură ce vremea se încălzește, le leapădă unul câte unul, până când frigul revine și o împietrește. Această legendă exprimă lupta dintre anotimpuri și fragilitatea echilibrului dintre natură și om.

Astăzi, mărțișorul a evoluat, devenind un obiect artistic, realizat din diverse materiale și forme. De la simboluri tradiționale – trifoi, potcoavă,

floare – până la creații moderne, mărțișorul continuă să transmită același mesaj: începutul unui nou ciclu al vieții. Gestul de a dăruii mărțișorul a devenit o expresie a respectului, a afecțiunii și a bucuriei de a împărtăși frumusețea primăverii.

Într-o lume grăbită și digitalizată, mărțișorul rămâne o punte între trecut și prezent, între tradiție și modernitate. El ne amintește că adevărata valoare nu stă în lucrurile mari, ci în simbolurile simple, încărcate de sens. Prin mărțișor, românii își reafirmă identitatea culturală și legătura profundă cu natura și cu timpul ciclic al existenței.

Astfel, mărțișorul nu este doar un obiect decorativ, ci o expresie a spiritului românesc. El concentrează în sine relația dintre om și natură, dintre trecut și prezent, dintre tradiție și modernitate. Prin continuitatea sa, mărțișorul dovedește că valorile autentice pot traversa timpul fără a-și pierde relevanța. În fiecare primăvară, șnurul alb-roșu reînnoiește promisiunea vieții și a speranței, transformând un gest simplu într-un act de cultură și de memorie colectivă.

Mărțișorul este o poveste, un ritual și o emoție transmisă din generație în generație. Atâta timp cât va fi dăruit cu sinceritate, el va continua să fie unul dintre cele mai frumoase semne ale primăverii românești.

Seri metropolitane

Daniela BĂDESCU editor senior

La Sediul Central „Mihail Sadoveanu” al Bibliotecii Metropolitane București, sub egida Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România – Filiala „Cronica Timpului”, Teatrul Nostru M’25 a dăruit publicului două ediții memorabile ale spectacolului „Seară Culturală Românească”, desfășurate în ianuarie și februarie 2026.

Serata din 26 ianuarie 2026

Cele două Serate culturale au reconfirmat nu doar vocația culturală a Capitalei, ci și nevoia profundă de dialog autentic, de literatură rostită cu emoție și de teatru care atinge sufletul.

Debutul stagiunii, la 23 ianuarie 2026, a adus în fața publicului subiecte provocatoare și pline de pasiune. În contextul împlinirii a 160 de ani de la debutul publicistic al lui Mihai Eminescu, **Horățiu Mândășescu** a abordat

un subiect sensibil – controversele privind moartea poetului –, invitând la reflecție și la o reîntoarcere lucidă spre adevăr. **Elena Armenescu** a vorbit cu admirație despre Matei Vișniec, subliniind anvergura europeană a scriitorului român contemporan, iar **Nicolae Vasile** a evocat contribuția fundamentală

a lui Ion Heliade Rădulescu, readucând în lumină energia fondatoare a culturii române moderne.

Momentul final – „Hora Unirii”, intonată de artiști împreună cu întreaga asistență – a trans-

format sala într-un spațiu al comuniunii, celebrând cu emoție Unirea Principatelor Române de la 24 ianuarie 1859.

Serata din 13 februarie 2026

Cea de-a doua ediție, din 13 februarie 2026, a continuat în aceeași atmosferă intensă și plină de inspirație. Elena Armenescu a marcat simbolic anul 2026 drept Anul Brâncuși – 150 de ani de la

nașterea marelui sculptor –, evocând forța și actualitatea operei lui Constantin Brâncuși. Despre universalitatea creației brâncușiene a vorbit și pictorul **Vergil Cojocaru-COVER**, într-o intervenție încărcată de admirație și sensibilitate. *La final, cu prilejul împlinirii vârstei de 88 de ani, întreaga asistență i-a oferit un călduros „La mulți ani!”*, într-un gest spontan care a adăugat serii o notă de tandrețe și recunoștință.

Nicolae Vasile, președintele Filialei „Cronica Timpului” a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, a susținut disertația intitulată – Titu Maiorescu, înger și demon pentru Mihai Eminescu – dedicată personalității lui Titu Maiorescu și relației sale complexe cu Mihai Eminescu. Analiza a surprins tensiunea dintre admirație și severitate critică, dintre sprijin și distanțare, conturând un portret profund uman al mentorului Junimii și, deopotrivă, al poetului nepereche.

Dan Gîju a adus în prim-plan figura poetului Grigore Vieru, prezentat sugestiv drept „un poet în bătaia mitralierelor”, evocând destinul dramatic al literaturii române din spațiul basarabean și fragilitatea unei identități apărute

prin cuvânt. Criticul de artă **Armand Steriadi** a completat tabloul prin evocarea unor elemente mai puțin cunoscute din viața și activitatea lui Grigore Vieru conturând un portret vibrant și profund uman. Momentele de dezbatere au fost armonios împletite cu intervențiile actorilor:

Mariana Anghel

Daniela Bădescu

Doina Ghițescu

Iulia Harabagiu

Marius Herșcu, Cristian Zaharia

și alți invitați – care au dat viață textelor, transformând ideile în trăire și reflecția în emoție împărtășită. Ilustrația muzicală, susținută de soprana **Dana-Iri-**

na Gîju, a adus un plus de sensibilitate, iar **Corina Vlad Diaconescu**, la pian, a purtat publicul prin armonii care au amplificat starea de comuniune.

Moderatorul evenimentelor, **prof. univ. Nicolae Vasile**, a menținut echilibrul dintre rigoare și căldură, dintre analiză și emoție, creând un spațiu în care ideile au putut respira firesc. Coordonatoarele proiectului, **Rodica Subțirelu** și **Mariana Anghel**, au demonstrat, încă o dată, devotament și consecvență în promovarea valorilor autentice.

„Seara Culturală Românească” s-a dovedit a fi mai mult decât un spectacol: a fost un act de memorie și de reafirmare a identității naționale și culturale. Prin temele abordate și prin îmbinarea cuvântului rostit cu expresia artistică, cele două ediții au confirmat faptul că tradiția culturală românească rămâne un spațiu viu, deschis reinterpretării și aprofundării.

Intrarea liberă a permis publicului numeros și iubitor de cultură să participe la aceste sărbători ale spiritului românesc, transformând întâlnirile într-o experiență de suflet.

Următoarea „Seară Culturală Românească” va avea loc la 13 martie 2026, la Biblioteca Metropolitană București, str. Tache Ionescu nr. 4 - o nouă invitație la dialog, emoție și regăsire prin cultură.

Arhitectii clipei - reflecții după Gala „Excelența în jurnalism” 2026 și solidaritatea între generații

Dr. Teodora MARIN

Excelența nu are vârstă, are doar caracter. Mașina de scris și algoritmul și-au strâns mâna în serviciul adevărului. Într-un timp al fragmentării și al zgomotului mediatic, există momente care funcționează ca o „pauză necesară” pentru introspecție profesională. Gala Premiilor Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR) s-a consolidat, de-a lungul deceniilor, ca fiind barometrul calității în mass-media românească.

Evenimentul a evoluat de la o reuniune de breaslă la o manifestare de anvergură națională, celebrând „Excelența în jurnalism” prin teme diverse și locații simbolice: de la ARCUB și Studioul 2 al Televiziunii Române, la Teatrelli și, cel mai recent, Teatrul „Ion Creangă”.

Gala a evidențiat faptul că jurnalismul de calitate posedă o estetică proprie și își adaptează frecvent focusul la realitățile sociale.

De exemplu, ediția din 2020 s-a desfășurat sub deviza „Sens și contrasens în mass-media”, în timp ce ediția din 16 februarie 2026 care a reunit, ca de fiecare dată elitele presei, a fost o celebrare a jurnalismului înțeles ca formă de rezistență culturală.

Transferul de valori - de la mașina de băut, la inteligența artificială

Prezența jurnaliștilor care au trăit epoca plumbului și a tiparului clasic a adus în sală rigoarea verificării din trei surse și respectul pentru cuvântul scris. Pentru ei, jurnalismul a fost întotdeauna un exercițiu de rezistență. În contrapondere, noua generație, care stăpânește rețelele sociale și formatele video scurte, aduce dinamism și adaptabilitate, ducând mesajul mai departe în mediile unde publicul tânăr își consumă informația. Indiferent de unealtă — tastatură mecanică sau algoritm — curiozitatea și onestitatea rămân constantele care îi unesc pe toți acești profesioniști.

Conceptul de „memorie afectivă”, invocat pe scena Teatrului „Ion Creangă”, sugerează că jurnalismul nu este doar o sumă de știri, ci o istorie trăită: este respectul pe care un tânăr reporter îl simte față de un premiant „Opera Omnia”, este dorința mento-

rilor de a vedea că valorile deontologice sunt preluate de noile tehnologii și, mai ales, este sentimentul de apartenență la o familie profesională care se recunoaște în momente de criză.

Gala a demonstrat că o comunitate puternică este singura barieră eficientă împotriva dezinformării. Când generațiile se aplaudă reciproc, izolarea dispare, jurnalistul nu mai este un „lup singuratic” în fața ecranului, ci parte dintr-un mecanism social vital. Tinerii învață că „breaking news-ul” nu scuză lipsa de acuratețe, iar seniorii înțeleg că inovația este un aliat, nu un inamic.

Rigurozitatea selecției și girul valorii

Performanța jurnalistică a fost validată de un juriu de specialitate, format din profesioniști consacrați: **Ruxandra Săraru** (președinte), **Mădăli-**

na Corina Diaconu, Viorel Popescu, Teodora Marin, Monica Zvirjinschi, Roxana Istudor, Marian Nencescu și Cornel Cepariu. Aceștia au pus accent pe substanță și deontologie, selectând lucrări cu valoare reală, dincolo de impactul mediatic imediat.

O etapă esențială a fost reprezentată de propunerile venite de la filialele teritoriale ale UZPR, asigurând o reprezentativitate națională, de la presa scrisă și radio, până la televiziune, online și carte de presă. Faptul că premiile au fost înmânate de colegi cu renume a adăugat o notă de legitimitate profesională, transformând trofee în simboluri ale recunoașterii autentice.

Vocația care nu poate fi automatizată

Jurnaliștii premiați — de la voci consacrate ale Radio România precum **Florin Brășten**, până la **Centrul de Presă Basilica** — au confirmat un adevăr incomod pentru algoritmi: vocația și al-

truismul nu pot fi automatizate. Producții precum emisiunea „Frontul” (**Alina Grigore**, TVR Info)

sau activitatea jurnaliștilor de investigație **Cristian Lupașcu** și **Mario H. Balint**, ne amintesc că presa rămâne o meserie de teren. Excelența nu se naște în confortul biroului, ci acolo unde informația este greu de obținut.

Gala 2026 nu a fost doar despre trecutul glorios sau prezentul scilpitor, ci despre supraviețuirea viitorului.

„Excelența în jurnalism” rămâne o promisiune făcută publicului. Atât timp cât mai există jurnaliști care consideră informarea corectă o formă de altruism, pilonii valorilor autentice ale societății românești vor rămâne în picioare.

Dincolo de diversitatea platformelor pe care se exprimă, toți laureații acestei ediții au fost uniți de un numitor comun: curajul de a pune adevărul mai presus de zgomotul clipei și rigoarea de a transforma simpla informație în cunoaștere, demonstrând că jurnalismul autentic rămâne, indiferent de teh-

nologie, un act de responsabilitate față de istoria prezentă.

Recunoașterea valorii profesionale a fost materializată printr-o selecție riguroasă, juriul onorând

acele repere de integritate și creativitate care au transformat actul informării într-o veritabilă misi-

une publică, de la veterani ai cuvântului scris până la exploratori ai noilor frontiere digitale.

S-au acordat următoarele premii

PRESA SCRISĂ:

Revista Ateneu

CARTE DE PRESĂ:

Mircea Pospai și Rodica Pospai Păvălan

RADIO:

Radio France International

TELEVIZIUNE:

Alina Grigore (TVR Info),

Adriana Stoian (Euronews)

PRESA ONLINE:

HotNews – Proiect PULS

TINERI JURNALIȘTI:

Victor Vreme

FOTOREPORTAJ:

Lucian Tudose

CORRESPONDENT DE RĂZBOI:

Cristian Lupașcu (Agerpres)

MANAGEMENT DE PRESĂ:

Florin Brușten (SRR)

FILIALA ANULUI:

Filiala Iași (Grigore Radoslavescu)

OPERA OMNIA:

Mario H. Balint

PREMII SPECIALE:

Doina Dabija (Literatura și arta),

Centrul de Presă „Basilica”,

Andreea Esca (Pro TV)

Prin acordarea acestor premii, UZPR își exercită statutul de utilitate publică, acționând ca un garant al valorilor deontologice și confirmând faptul că jurnalismul de înaltă ținută rămâne fundamentul unei societăți informate, libere și conștiente de propriile repere identitare.

S-a născut un geniu literar la Titu?

S-a născut pe data de 08.01.2008 la Titu, județul Dâmbovița. A studiat în Cicul Primar la Școala Gimnazială Ghinești, Sălcioara, în Cicul Gimnazial - Școala Gimnazială „Pictor Nicolae Grigorescu” Titu și Cicul Liceal (actualmente) - Liceul Teoretic „Iancu C. Vissarion” Titu.

5 volume publicate până la 18 ani

A debutat în anul 2020, la doar 12 ani, cu volumul

★Domnul Geloze: Stăpânul Iubirii, la Editura LER.

Ulterior a mai publicat cărțile:

★Crimă printre Nobili, 2022,

★Întoarcerea Fiului Risipitor, 2023,

★Înălțarea Îngerului Căzut, 2024,

★De ce cântă cucii, nuvelă, 2025, toate la Editura LER,

A mai publicat în reviste literare

★Ultimul Strigăt,

povestire, Revista Regal Literar;

★De ce cântă cucii, nuvelă, Revista Regal Literar;

★Ceasul, proză scurtă, Revista Regal Literar;

★Printre Umbre, proză scurtă, Revista „Bilete de Papagal”, nr. 4-5/2024;

Antologii

★GRIGORE VIERU: Sunt iarbă, mai simplu nu pot fi, ediția XI;

★Cuvântul cel Necuprins - antologie alcătuită de Mariana Răbîncă.

A obținut deja următoarele premii Literare

★Premiul pentru poezie al Revistei Regal Literar, 2023;

★Premiul „Lucian Blaga” pentru activitatea literară, în Festivalul de Artă Stradală Dorobanți, 2023;

★Premiul pentru cea mai vândută carte de proză în cadrul Festivalului de Artă Stradală Dorobanți, 2023;

★Premiul „Cătălin Bursaci” al Revistei Regal Literar, 2024;

Este vorba de

Ștefan Gabriel MATEESCU!!!

★Premiul „Matei Brâncoveanu” în cadrul Basarabfest, 2024;

★Premiul Special în cadrul Concursului Regional de Arte Vizuale „Culorile Copilăriei”, ediția a III-a, 3 iunie 2024;

★Premiul I „Din suflet... pentru suflet” la Concursul Interjudețean

Nicolae VASILE

Ceva mai mult despre oină (I)

Radu LEVÂRDĂ

Denumirea de oină, joc sportiv tradițional românesc, practicat din secolul XIV și menționat pentru prima oară documentar în 1364, pe vremea domniei lui Vlaicu Vodă, provine din turcescul *oyun* sau din grecescul *oinos*. A mai fost citată și de cosmograful italian Gian Lorenzo d'Anania în 1596 în „lucrarea Sistemul universal al lumii” la capitolul descrierii Vlahiei Superioare. În jurul anului 1800 era denumit *dealunga* sau *loptapila*.

Spiru Haret a introdus practicarea obligatorie a oinei în toate școlile, prin Reforma Învățământului din 1898, considerând-o un admirabil mijloc de educație fizică, adevărat tip de joc sportiv românesc. Primul campionat național a avut loc la 9 mai 1899, la București, câștigat de echipa liceului brăilean „Nicolae Bălcescu”. Ceva mai târziu, în 3 iunie 1912, se publică integral în Monitorul Oficial regulamentul de joc. În același an ia ființă Societatea Jocurilor Sportive din România, care cuprindea și Comisia de Oină, iar în 1932 federația de specialitate, care va organiza competiții pe plan local și național. A supraviețuit pentru că era legată de oamenii locurilor, obiceiurile și tradițiile lor, necesitând cheltuieli minime.

Au făcut referiri la ea și o serie de scriitori, ca Ion Creangă, Petre Ispirescu, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Ion Luca Caragiale, Mihail Sadoveanu, Ionel Teodoreanu, Marin Preda, Fănuș Neagu, dramaturgul Al. Davila, în piesa „Vlaicu Vodă” sau istorici precum Nicolae Iorga și Constantin Giurescu,

Anul consolidării și vizibilității

2025 este considerat de Nicolae Dobre, președintele federației, anul consolidării și vizibilității oinei, marcat de competiții majore, proiecte educaționale aplicate și parteneriate strategice. Cu obiective clare: creșterea numărului de practicanți, întărirea competițiilor naționale de elită, extinderea oinei în școli și promovarea pe plan internațional. În colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării a sprijinit cu suport tehnic organizarea Olimpiadelor Naționale ale Sportului Școlar.

Una dintre structurile federației, ACS Ambiția Mădălin, a derulat campania „Stop, Violența”, utilizând oina ca instrument educațional pentru promovarea fair-play-ului, prin demonstrații de joc, exerciții și sesiuni de dialog în colaborare cu școli

și Jandarmeria Montană. În cadrul Zilei Naționale a Oinei, 9 mai, instituită prin Legea nr.87 din 2023, s-au desfășurat activități de inițiere sportivă pentru copii și tineri. Tradiționala Cupă a Regelui

și a Reginei s-a desfășurat la București în luna septembrie, cu participarea celor mai bune echipe de seniori și senioare din țară, cu vizibilitate publică.

Oina a fost promovată prin demonstrații și festivaluri cultural-spor-

tive precum Karpattia Horse Show, festivalul La Rock, evenimente la Polovragi și Ploiești, Cupa Unirii România vs-Republica Moldova, la București și Chișinău. Dar și la Festivalul Internațional al Sporturilor din Tunisia sau la televiziunea din Estonia.

Discuții dedicate dezvoltării Oinei au avut loc la Palatul Elisabeta pe 25 noiembrie iar, spre finalul anului, Gala Oinei, unde au fost

premiat performanțele și contribuțiile sportivilor, antrenorilor, arbitrilor și oficialilor la dezvoltarea acestui sport.

Obiective pentru 2026

Federația își propune, printre altele, consolidarea competițiilor naționale și județene, cu accent pe Cupa Regelui și Cupa Reginei, promovarea oi-

nei în școli și comunități, prin parteneriate cu unități de învățământ, organizarea de tabere sportive și recreative pentru copii și tineret, diversificarea

activităților sportive și educaționale prin antrenamente și ateliere tematice, dezvoltarea spiritului concurențial și a competiției la toate nivelele, continuarea colaborării strânse cu Republica Moldova în plan sportiv și cultural.

Numărul de urgență dedicat victimelor violenței domestice **0800 500 333**, disponibil non-stop și gratuit.

Ordinul de protecție: scutul legal al victimelor violenței domestice din România (II)

Avocat Mariana-Daniela BĂDESCU, editor senior

Pilonii Prevenirii Violentei Domestice: De la Definiții la Infrastructura de Sprijin

În numărul anterior am analizat formele de violență domestică și principiile care stau la baza protecției victimelor. În continuare, vom explora mecanismele procedurale prin care legea transformă aceste principii în măsuri de siguranță palpabile, începând cu identificarea și drepturile persoanelor care pot beneficia de acest „scut” legal.

Înțelegerea mecanismului legal de combatere a violenței domestice începe cu o claritate riguroasă asupra termenilor și a responsabilităților instituționale. Legea 217/2003 oferă cadrul necesar pentru ca victima să nu mai fie doar un număr într-o statistică, ci un subiect cu drepturi clar definite.

Fundamentul protecției începe cu definirea clară a celor care pot invoca această lege. Statul recunoaște că abuzul nu apare doar între soți, ci în orice formă de conviețuire care implică o legătură afectivă sau de rudenie.

Deși la prima vedere termenul pare restrictiv, articolul 5 din Legea 217/2003 extinde protecția și asupra situațiilor de fapt, nu doar a celor de drept. Astfel, prin membru de familie se înțelege:

*ascendenții și descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude; *soțul/soția, fostul soț/fosta soție; frații, părinții și copiii din alte relații ai soțului/soției sau ai fostului soț/fostei soții; *persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, actuali sau foști parteneri, indiferent dacă acestea au locuit sau nu cu agresorul, ascendenții și descendenții partenerei/partenerului, precum și frații și surorile acestora; (n.r. o noutate esențială care acoperă și relațiile de scurtă durată sau cele care nu au implicat un domiciliu comun); *tutorele sau altă persoană care exercită în fapt ori în drept drepturile față de persoana copilului; *reprezentantul legal sau altă persoană care îngrijește persoana cu boală psihică, dizabilitate intelectuală ori handicap fizic, cu excepția celor care îndeplinesc aceste atribuții în exercitarea sarcinilor profesionale.

La al.2 se menționează faptul că victimă nu este numai persoana fizică ce este supusă uneia sau mai multor forme de violență prevăzute la art. 4, ci inclusiv copiii martori la aceste forme de violență. Prin această definire extinsă, statul elimină porțile prin care agresorii ar putea scăpa de răspundere pe motiv că nu există un act de căsătorie. Protecția este universală, vizând inclusiv foștii parteneri, recunoscând astfel că riscul de agresiune nu dispare odată cu semnarea sentinței de divorț sau cu părăsirea domiciliului comun.

Conform art.6 din lege victima violenței domestice are dreptul: *la respectarea personalității, demnității și a vieții sale private; *la informarea cu privire la exercitarea drepturilor sale; *la protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale; *la servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială, precum și la asistență medicală gratuită, în condițiile prezentei legi; *la consiliere și asistență juridică gratuită, în condițiile legii. Statul are obligația de a elabora strategii naționale, de a colecta date statistice și, cel mai important, de a finanța serviciile sociale. Administrația publică locală este obligată să înființeze unități de asistență socială și să asigure personal specializat.

Autoritățile administrației publice centrale și locale au obligația să ia măsurile necesare pentru prevenirea violenței domestice, pentru preîntâmpinarea unor

situații de încălcare repetată a drepturilor fundamentale ale victimelor violenței domestice, inclusiv prin furnizarea de informații și programe de educație despre modalitățile în care se pot preveni, evita, recunoaște și raporta cazurile de violență (art.7 al.1).

Autoritățile administrației publice centrale și locale au obligația să asigure exercitarea dreptului la informare al victimelor violenței domestice, potrivit competențelor ce le revin, după caz, cu privire la: *instituțiile și organizațiile neguvernamentale care asigură consiliere psihologică sau orice alte forme de asistență și protecție a victimei, în funcție de necesitățile acesteia; *organul de urmărire penală la care pot face plângere; *dreptul la asistență juridică și instituția unde se pot adresa pentru exercitarea acestui drept; *condițiile și procedura pentru acordarea asistenței juridice gratuite; *drepturile procesuale ale persoanei vătămate și ale părții civile; *condițiile și procedura pentru acordarea compensațiilor financiare de către stat, potrivit legii; *măsurile ce pot fi dispuse prin ordinul de protecție provizoriu și, după caz, prin ordinul de protecție, demersurile necesare pentru emiterea acestora și procedura de judecată (al.2).

Atribuțiile principale ale persoanelor desemnate de autoritățile publice pentru instrumentarea cazurilor de violență domestică sunt menționate în art.14 din lege: *monitorizarea cazurilor de violență domestică din sectorul sau unitatea teritorială deservită; *culegerea informațiilor asupra acestora; *întocmirea unei evidențe separate; asigurarea accesului la informații la cererea organelor judiciare și a părților sau reprezentanților acestora; *informarea și sprijinirea lucrătorilor poliției care în cadrul activității lor specifice întâlnesc situații de violență domestică; *identificarea situațiilor de risc pentru părțile implicate în conflict și îndrumarea acestora spre servicii de specialitate; *colaborarea cu instituții locale de protecție a copilului și raportarea cazurilor, în conformitate cu legislația în vigoare; *instrumentarea cazului împreună cu asistentul social.

Autoritățile publice cu atribuții în domeniu pot desemna pentru instrumentarea cazurilor de violență domestică următoarele categorii de profesioniști, fără a se limita însă la acestea: asistenți sociali, psihologi și consilieri juridici sau persoane cu atribuții de asistență socială, angajați ai direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, direcțiilor de asistență socială, serviciilor publice de asistență socială, polițiști de proximitate, asistenți sociali, psihologi și consilieri juridici, precum și personal cu atribuții de asistență socială al unor organizații neguvernamentale sau furnizori de servicii sociale autorizați cu care una dintre autoritățile publice a întocmit un contract de furnizare de servicii privind această activitate (art.15).

Pentru sprijinirea victimelor violenței domestice, autoritățile administrației publice locale înființează și susțin: centre de primire în regim de urgență, centre de recuperare, locuințe protejate, centre de asistență și centre de consiliere.

Centrele de primire în regim de urgență (adăposturile) - Adăposturile asigură gratuit, pe o perioadă determinată, asistență familială atât victimei, cât și minorilor aflați în îngrijirea acesteia, protecție împotriva agresorului, asistență medicală și îngrijire, hrană, cazare, consiliere psihologică și consiliere juridică, potrivit instrucțiunilor de organizare și funcționare elaborate de autoritate. Locația adăposturilor este secretă publicului larg (art.19).

Centrele de recuperare pentru victimele violenței domestice sunt unități de asistență socială de tip rezidențial, cu sau fără personalitate juridică, care asigură găzduirea, îngrijirea, consilierea juridică și psihologică, sprijin în vederea adaptării la o viață activă, inserția profesională a victimelor violenței domestice, precum și reabilitarea și reinserția socială a acestora (art.20).

Locuințele protejate sunt unități de asistență socială organizate în regim rezidențial pe durată determinată, cu sau fără personalitate juridică, care asigură găzduirea în regim de urgență, îngrijirea, asistența socială, consilierea juridică și psihologică și orientarea victimelor violenței domestice. Adresa locuințelor protejate este secretă publicului larg (art.21).

Centrele de asistență destinate agresorilor sunt unități de asistență socială care funcționează în regim de zi, cu sau fără personalitate juridică, care asigură reabilitarea și reinserția socială a acestora, măsuri educative, precum și servicii de consiliere și mediere familială (art.22). Statul recunoaște că violența este o problemă a societății care necesită intervenție și prevenire. Fără consilierea agresorului și programe de reabilitare, riscul de recidivă rămâne uriaș. Această prevedere este esențială pentru prevenția pe termen lung.

Opinia Avocatului: dincolo de paragrafe

Din perspectiva practicii judiciare, primele 27 de articole ale Legii 217/2003 constituie armătura pe care se sprijină orice demers de protecție. Deși textul de lege este bine structurat, provocarea majoră rămâne implementarea.

Ca avocat, observ adesea că victimele ezită să apeleze la aceste drepturi din lipsă de informare. Este crucial ca cetățeanul să înțeleagă că asistența socială și consilierea juridică nu sunt opționale, ci sunt obligații ale statului.

Sistemul de protecție al victimelor violenței domestice pune accent pe prevenție și suport. Recomand oricărei persoane aflate într-o situație de risc să nu aștepte escaladarea violenței. Legea oferă cadrul pentru o ieșire demnă și sigură dintr-un mediu toxic, punând la dispoziție adăposturi cu adresă confidențială și echipe multidisciplinare. Puterea legii stă în curajul de a o invoca.

Baroul București
0721 867 155

avocatdanielabadescu@gmail.com

Cronica Timpului

Revistă editată de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România

Redacția

Director onorific

Doru Dinu GLĂVAN

Director

Nicolae VASILE

Redactor-șef onorific

Rodica SUBȚIRELU

Redactor-șef

Marian DUMITRU

Redactor-șef adjunct

Daniela BĂDESCU

Teodora MARIN

Art director

Mihai APOLOZAN

Secretar general de redacție

Ortansa MIHALCEANU

Consilier editorial

Maria DOHOTARU

Corectură

Ioan GANEA - CHRISTU

Membri fondatori

Doru Dinu GLĂVAN

Rodica SUBȚIRELU

Marian DUMITRU

Nicolae CABEL

Clementina TIMUȘ

Eliza ROHA

Consultanță juridică **Avocat Mariana Daniela BĂDESCU**

Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului publicat aparține autorului

Adresă **Bd. General Gheorghe Magheru**
nr. 28-30, et. 1, Sector 1, București

Contact

Tel: 021 317 9225

Fax: 021 313 0672

cronicatimpului2015@gmail.com uzpr/cronica-timpului

facebook.com/uzp.org.ro

Cont la Banca Comercială Română
(pentru revista „Cronica Timpului”)

RO04 RNCB 0072 0497 0059 0007

ISSN: 2393-1361

Tipărit la

Tipografia MAGIC PRINT

Motto-cugetare-aforism:

„Visele se împlinesc când ești treaz, crezi și nu faci umbră pământului degeaba“

Cover

Maria-Ilinca Lorentz - un drum muzical surprinzător

Vergil COJOCARU - COVER

editor senior
pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale

Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândește
și voi scrie meru!

Maria Ilinca Lorentz, este o tânără regină neîncoronată a personalităților ce scot în lumina artei calități, talente, idei. Este o personalitate a cărei tinerețe spirituală se întrepătrunde cu tot ce sufletul său ne oferă, purtând pecetea puternicei sale afirmări. Credința, sinceritatea crezului său artistic reprezintă liantul, farmecul creației sale cu care se prezintă și cucerește auditoriul. Este o floare muzicală pe care artista o oferă publicului său! Puternica sa personalitate exprimată prin voluptatea cu care

trăiește fiecare moment artistic, are forța de a convinge de arta sa pe iubitorii talentului său. Încă din momentul în care vrăjitorul flautului fermecat, Nicolae Maxim mi-a făcut cunoștință cu Ilinca, m-a impresionat puternica trăire pentru și prin muzică ce se citea în privirile sale lumina ce îi învăluia chipul când vorbea de arta sa!

Maria-Ilinca Lorentz este de aproape 17 ani percutionistă în renumita orchestră a Filarmonicii „George Enescu” din București.

Drumul ei în lumea muzicală a început târziu față de alți copii muzicieni. Cu doi părinți iubitori de muzică, fără de care nu ar fi reușit să meargă pe acest drum (Maria-Antoaneta Lorentz, profesor de limbile franceză și engleză la ASE București și regretatul Vlad-Valentin Lorentz, profesor de fizică și chimie la Școala Gimnazială nr. 156 din București, pasionat

ghid de munte), cu două bune înzestrate cu harul cântului vocal, care cântau de plăcere (Cornelia Rădvan avea o voce de alto suavă și Teodora Livezeanu, soprană de coloratură, care cânta ca solistă muzică de operă în ansamblurile populare ale vremii și în numeroase coruri de biserică), ea a simțit de mic copil înclinația de a cânta cu vocea, bunica Teodora luând-o sub aripa ei în corul bisericii ortodoxe „Sfântul Gheorghe Grivița” din București, cor în care Maria-Ilinca Lorentz cântă și astăzi.

Tatăl ei i-a observat pasiunea pentru cântec și cu un an înainte de plecarea sa la Domnul, a zărit la școala lui un afiș pentru preselecție la faimosul Cor de Copii Radio, care reprezintă cu siguranță intrarea ei în lumea muzicală profesionistă.

Pe parcursul a 14 ani, ca membră în partida de sopran I, alături de regretata dirijoare Eugenia Văcărescu-Necula, de dirijorul Voicu Popescu și de regretata pianistă Camelia Chițibea-Prisăcaru, a susținut numeroase concerte în țară și în străinătate (Franța, Elveția, Italia, Germania, Danemarca, Suedia, Bulgaria, Turcia) și are contribuții discografice ca percutionistă.

Cel mai probabil, în urma experiențelor cu acest cor, alături de Zubin Mehta și Ion Marin din Festivalul Internațional „George Enescu” se desprinde pasiunea ei pentru percucia orchestrală.

Când a ajuns la liceu, a venit rândul mamei ei să continue ceea ce tatăl ei a început. În timpul unei greve școlare, a observat un alt afiș lângă ASE, de

data aceasta, pentru un curs de tobe, susținut de Lucian Maxim, percutionist al Orchestrei Naționale Radio, el devenind primul ei profesor de percucie, „prima căramidă”.

Un an mai târziu, ea a simțit o și mai mare înclinație spre percucia orchestrală, iar prin Lucian, l-a cunoscut pe regretatul profesor de percucie Nicolae Balea, de la Liceul de Muzică „George Enescu” din București, dânsul fiind pentru ea „a doua primă căramidă”, cu ajutorul căruia a început studiul percuciei, în paralel cu orele de la Colegiul Național „Sfântul Sava” – profilul matematică-informatică, unde era elevă. În clasa a XII-a s-a mutat la liceul de muzică, în urma susținerii examenelor de diferență. Hotărârea era deja luată. Își dorea mult să ajungă percutionistă în orchestra simfonică.

Astfel, a reușit să își continue drumul ales la Universitatea Națională de Muzică din București, alături de renumitul profesor de percucie Alexandru Matei și să aprofundeze timpanele, instrumente sale mult iubite, atât prin susținerea în anul 2017 a tezei de doctorat cu titlul „Maniere de interpretare ale timpanistului în muzica simfonică și în lucrări solo cu acompaniament”, conducător de doctorat prof. univ. dr. Valentina Sandu-Dediu, cât și prin participarea la cursuri de vară la New York University Steinhardt.

Totodată, din primul an de studenție, a avut onoarea să lucreze cu regretatul maestru Laurențiu Băcanu, timpanist al Filarmonicii „George Enescu”, căruia îi datorează în mare măsură ceea ce este astăzi și căruia îi este recunoscătoare pentru tot ce a învățat de la dânsul. De altfel, a avut o perioadă de colaborare de 12 ani cu Filarmonica până când a devenit membră permanentă a acesteia prin concurs.

Concerte speciale au fost proiectele extraordinare cu Orchestrele Naționale de Tineret, în țară și în străinătate (Germania, Italia, Bulgaria, Emiratele Arabe Unite, Bulgaria, Macedonia de Nord, Serbia, Republica Moldova, Belgia, Turcia, Austria, Grecia, SUA).

Momente cheie din drumul ei muzical le constituie cele din ipostaza de solist timpanist, în care a realizat două prime audiții românești la Universitatea Națională de Muzică din București cu Ansamblul de Percucie „Game”, dirijor prof. univ. dr. Alexandru Matei: „Concertul pentru timpane și ansamblu de percucie” de Ney Rosau (2015), „Concertul pentru timpane și ansamblu de percucie” de John H. Beck (2016). La acestea se adaugă alte două prime audiții românești, la Ateneul Român (2023): „Sonatina nr. 1 pentru vioară și percucie” de Pierre Métral, cu violonista Tania Zămbreanu și „Capriciu pentru tubă și marimbafon” de William Penn, cu tubistul Laurențiu Sima, doi muzicieni de excepție ai Filarmonicii.

Întâlnirea cu maestrul Nicolae Maxim, prim flautist al Filarmonicii „George Enescu”, a deschis orizontul ei cameral prin concerte marcante la Ateneu și în alte săli: Fundația Europeană Titulescu, Aula Bibliotecii Academiei Române (Gala Premiilor „Cronica Timpului” din 2021), Biblioteca Centrală Universitară, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, precum și în recitaluri organizate de Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria” la Cercul Militar Național.

Ocazii speciale au fost și participarea ei în ipostaza de actriță, în scenele orchestrale din filmele „Dirijorul tăcerilor” (2022) și „Cravata galbenă” (2025).

Acestui drum muzical surprinzător i se mai adaugă pasiunea pentru sport, cu o centură albastră în Karate-Shito Ryu și cu patru medalii la competiții naționale (un aur, un argint și două de bronz) și pasiunile pentru astronomie, istorie, mineralogie, desen, pictură, fotografie.

Prin dragostea față de drumul muzical ales, Maria-Ilinca Lorentz este într-o continuă perfecționare. Dacă unul din străbunici a îmbrățișat, ca drum profesional, călătoria pe apă și unul din bunici călătoria în aer, ea speră ca în călătoria ei muzicală să ajungă pe tărâmurile sonore cât mai interesante și frumoase și își dorește ca prin arta ei să bucure cât mai multe suflete!

Destinul este independent de om, important este ce face omul cu el

Florian VĂIDEANU